

Ändringar i fusions- och delningsdirektiven

– förslag till genomförandeåtgärder

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.
– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.

Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/>

Tryckt av Elanders Sverige AB
Stockholm 2010

ISBN 978-91-38-23443-3
ISSN 0284-6012

Till Statsrådet och chefen för Justitiedepartementet

Regeringskansliet uppdrog den 19 april 2010 åt undertecknad att som sakkunnig lämna förslag till hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG om rapporteringskrav och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar av aktiebolag ska genomföras i Sverige. Resultatet redovisas i denna promemoria.

Stockholm och Göteborg i september 2010.

Rolf Skog

Innehåll

Sammanfattning	7
1 Författningsförslag	9
Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	9
2 Utredarens uppdrag och promemorians innehåll	21
2.1 Ändringsdirektivet och motsvarande svenska regler.....	21
2.2 Uppdraget.....	24
2.3 Att beakta i övrigt.....	25
2.4 Promemorians innehåll.....	26
3 Ändringar i fusionsdirektivet och direktivet om gränsöverskridande fusioner – utredarens överväganden	29
3.1 Inledning.....	29
3.2 Fusioner mellan svenska aktiebolag – några statistiska uppgifter	32
3.3 Hur fusionsplanen och vissa andra handlingar ska offentliggöras och hållas tillgängliga för aktieägarna.....	35

3.4	Styrelsens redogörelse.....	40
3.5	Särskild redogörelse	42
3.6	Fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag samt mellan moderbolag och ett till minst 90 procent men inte helägt dotterbolag.....	45
3.7	Gränsöverskridande fusion.....	48
4	Ändringar i delningsdirektivet – utredarens överväganden	51
4.1	Inledning.....	51
4.2	Hur delningsplanen och vissa andra handlingar ska offentliggöras och hållas tillgängliga för aktieägarna	52
4.3	Styrelsens redogörelse.....	54
4.4	Särskild redogörelse	55
4.5	Beslut om delning.....	56
5	Ändringar i kapitaldirektivet – utredarens överväganden	59
	Granskning av fusionsvederlaget.....	59
6	Ikraftträdande	63
7	Konsekvensbeskrivning	65
8	Författningskommentar	67
	Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	67

Bilaga 1	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.....	75
Bilaga 2	Jämförelsetabell	83
	Artikel 1	83
	Artikel 2	83
	Artikel 3	84
	Artikel 4	84
	Artiklarna 5–8	84

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag till hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG om rapporteringskrav och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar av aktiebolag ska genomföras i Sverige. Inledningsvis konstateras att sådana fusioner och delningar som berörs av direktivet är ovanliga i svenskt näringsliv. Det handlar sannolikt endast om några tiotal fusioner och ännu färre delningar per år.

För att tillgodose direktivets krav bör i aktiebolagslagen för det första införas en bestämmelse av innebörd att ett aktiebolag som deltar i en fusion inte är skyldigt att, till aktieägare som begär det, sända kopior av fusionsplanen och till planen fogade handlingar, om bolaget på visst sätt gör fusionsplanen och handlingarna tillgängliga på bolagets webbplats. En motsvarande bestämmelse bör införas i fråga om aktiebolag som deltar i en delning.

För det andra bör i lagen införas dels en bestämmelse som ålägger styrelsen i vart och ett av de fusionerande bolagen att vid bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen informera om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades fram till dagen för stämman, dels en bestämmelse om att styrelsen ska lämna motsvarande information till styrelserna i det eller de andra bolag som deltar i fusionen. Det bör också föreskrivas att detta inte gäller om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen samtycker till att sådan information inte lämnas.

För det tredje bör i lagen göras två undantag från skyldigheten att, för det fall en fusionsplan upprättas senare än sex

månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, till planen foga en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. Det första undantaget bör gälla om bolaget har lämnat en delårsrapport som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och håller rapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen. Det andra undantaget bör gälla om samtliga aktieägare i de fusionerande bolagen samtycker till att en sådan redogörelse inte fogas till fusionsplanen. Motsvarande undantag bör göras i bestämmelserna om delning.

De ändringar i fusionsdirektivet som rör fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag påkallar inte några ändringar i aktiebolagslagen. Det bör inte heller införas några särskilda regler i aktiebolagslagen om fusion mellan ett moderbolag och ett till minst 90 procent men inte helägt dotterbolag.

I aktiebolagslagen bör införas en bestämmelse av innebörd att en delning kan genomföras utan beslut av bolagsstämma i det överlåtande bolaget, om de övertagande bolagen tillsammans äger alla aktier i det överlåtande bolaget. Det bör vidare införas en bestämmelse av innebörd att en delning kan ske enligt ett förenklat förfarande, om det överlåtande bolaget upplöses, samtliga tillgångar och skulder övergår till två eller flera nya bolag och aktierna i de nya bolagen tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras andel av aktiekapitalet i det överlåtande bolaget.

Slutligen bör i aktiebolagslagen klargöras att bestämmelserna om revisorsgranskning i samband med bolagsbildning respektive apportemission inte ska tillämpas om bolaget bildas genom fusion eller delning respektive emissionen sker för att aktierna ska utgöra vederlag vid en fusion eller delning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2011.

1 Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om aktiebolagslagen (2005:551)

dels att 2 kap. 19 §, 13 kap. 8 §, 23 kap. 9, 10 och 16 §§, 24 kap. 12, 17 och 18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 24 kap. 15 a §, samt närmast före 24 kap. 15 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

19 §

Om aktierna betalas med apportegendom eller om bolaget enligt villkor i stiftelseurkunden *skall* fullgöra förpliktelser efter bildandet, *skall* en revisor lämna ett skriftligt, undertecknat yttrande över

Om aktierna betalas med apportegendom eller om bolaget enligt villkor i stiftelseurkunden *ska* fullgöra förpliktelser efter bildandet, *ska* en revisor lämna ett skriftligt, undertecknat yttrande över

---

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar (EUT L 259, 2.10.2009, s. 14-21, Celex 32009L0109).

betalningen. Av yttrandet *skall* det framgå att betalningen. Av yttrandet *ska* det framgå att

1. all apportegendom har tillförts bolaget,
2. apportegendomen är eller kan antas bli till nytta för bolagets verksamhet, och
3. apportegendomen inte i stiftelseurkunden har tagits upp till högre värde än det verkliga värdet för bolaget.

I yttrandet *skall* revisorn beskriva apportegendomen och ange vilken metod som har använts vid värderingen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen *skall* anmärkas. Av yttrandet *skall* det också framgå att förpliktelser som bolaget enligt villkor i stiftelseurkunden *skall* fullgöra efter bildandet har redovisats och värderats enligt god redovisningssed.

En revisor som avses i första stycket *skall* vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

I yttrandet *ska* revisorn beskriva apportegendomen och ange vilken metod som har använts vid värderingen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen *ska* anmärkas. Av yttrandet *ska* det också framgå att förpliktelser som bolaget enligt villkor i stiftelseurkunden *ska* fullgöra efter bildandet har redovisats och värderats enligt god redovisningssed.

En revisor som avses i första stycket *ska* vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Första-tredje styckena gäller inte om bolaget bildas genom fusion enligt 23 kap. eller delning enligt 24 kap.

13 kap.

8 §

Redogörelsen enligt 7 § *skall* granskas av en eller flera revisorer. Ett yttrande över

Redogörelsen enligt 7 § *ska* granskas av en eller flera revisorer. Ett yttrande över

granskningen, undertecknat av revisorn eller revisorerna, *skall* fogas till förslaget enligt 3 §. Yttrandet *skall*, såvitt gäller värdet på egendom och emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket. I förekommande fall *skall* revisorn lämna motsvarande upplysningar om emissionsvillkor om kvittning.

En revisor som avses i första stycket *skall* vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, *skall* revisorn utses av bolagsstämman. Om någon särskild revisor inte är utsedd, *skall* granskningen i stället utföras av bolagets revisor.

För en revisor som har utsetts att utföra granskning enligt första stycket gäller bestämmelserna i 9 kap. 7, 40, 45 och 46 §§.

granskningen, undertecknat av revisorn eller revisorerna, *ska* fogas till förslaget enligt 3 §. Yttrandet *ska*, såvitt gäller värdet på egendom och emissionsvillkor som avses i 2 kap. 5 § andra stycket 1–3 och 5, ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 § första stycket 2 och 3 samt andra stycket. I förekommande fall *ska* revisorn lämna motsvarande upplysningar om emissionsvillkor om kvittning.

En revisor som avses i första stycket *ska* vara en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Om inte annat framgår av bolagsordningen, *ska* revisorn utses av bolagsstämman. Om någon särskild revisor inte är utsedd, *ska* granskningen i stället utföras av bolagets revisor.

Första–tredje styckena gäller inte om aktiekapitalet ökas för att de nyemitterade aktierna ska användas som vederlag i fusion enligt 23 kap. eller delning enligt 24 kap.

23 kap.**9 §**

I fusionsplanen *skall* det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen *skall* framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen *skall* anmärkas.

I fusionsplanen *ska* det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen *ska* framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen *ska* anmärkas.

Styrelsen i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen ska genast underrätta styrelsen i de övriga bolag som deltar i fusionen och som inte har hållit bolagsstämma enligt 15 §, om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades.

Andra stycket gäller inte om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till att en sådan underrättelse som där avses inte lämnas.

10 §²

Till fusionsplanen *skall* det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, *skall* det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen *skall* det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. I fråga om bolag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag *skall* redogörelsen också innehålla uppgift om utvecklingen av bolagets inlåning och utlåning. Uppgifterna *skall* avse

Till fusionsplanen *ska* det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, *ska* det vidare till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. I redogörelsen *ska* det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. I fråga om bolag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag *ska* redogörelsen också innehålla uppgift om utvecklingen av bolagets inlåning och utlå-

---

² Senaste lydelse 2007:373.

tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, *skall* det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer *skall* så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

ning. Uppgifterna *ska* avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Om det inte finns något särskilt som hindrar det, *ska* det i redogörelsen enligt andra stycket även lämnas motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret. Begrepp och termer *ska* så långt det är möjligt stämma överens med dem som har använts i den senast framlagda årsredovisningen eller, i förekommande fall, koncernredovisningen.

Andra och tredje styckena gäller inte

1. om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554) som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och bolaget håller delårsrapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som avses i 15 § och tills stämman avslutats,

eller

2. *samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till att en sådan redogörelse som avses i andra stycket inte fogas till fusionsplanen.*

Lydelse enligt prop. Föreslagen lydelse
2009/10:247

16 §

Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt 15 § ska underställas bolagsstämman, gäller följande.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress, *om inte handlingarna också hålls tillgängliga på bolagets webbplats och från denna kan laddas ned och skrivas ut.*

Om det har inträffat väsent-

liga förändringar i bolagets tillgångar eller skulder efter det att fusionsplanen upprättades, ska styrelsen informera bolagsstämman om detta innan frågan om godkännande av fusionsplanen avgörs.

Tredje stycket gäller inte om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till att sådan information som där avses inte behöver lämnas.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 53 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

12§³

Till delningsplanen *skall* det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om delningsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, *skall* det

Till delningsplanen *ska* det fogas en kopia av bolagens årsredovisningar för de senaste tre räkenskapsåren.

Om delningsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, *ska* det

---

³ Senaste lydelse 2007:373.

vidare till planen fogas en redogörelse med sådant innehåll som anges i 23 kap. 10 § andra och tredje styckena. Uppgifterna i redogörelsen *skall* avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan delningsplanen upprättas.

vidare till planen fogas en redogörelse med sådant innehåll som anges i 23 kap. 10 § andra och tredje styckena. Uppgifterna i redogörelsen *ska* avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan delningsplanen upprättas.

Andra stycket gäller inte

1. om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554) som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och bolaget håller delårsrapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som avses i 17 § och till stämman avslutats, eller

2. samtliga aktieägare i de bolag som deltar i delningen har samtyckt till att en sådan redogörelse som avses i det stycket inte fogas till delningsplanen.

Förenklad delning

15 a §

Om en delning genomförs så att det överlåtande bolaget upplöses och samtliga tillgångar och

skulder övergår till två eller flera nya bolag i vilka aktierna tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras andel av aktiekapitalet i det överlåtande bolaget, ska 11 § första stycket, 12 och 13 §§ inte tillämpas.

17 §

Delningsplanen *skall* underställas bolagsstämman i det överlåtande bolaget.

Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i ett övertagande bolag begär det, *skall* delningsplanen underställas även bolagsstämman i det övertagande bolaget. En sådan begäran *skall* göras inom två veckor från det att uppgift att delningsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Stämman får hållas tidigast en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, tidigast två veckor efter det att uppgift om planens registrering har kungjorts.

Första–tredje styckena gäller inte vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen.

Delningsplanen *ska* underställas bolagsstämman i det överlåtande bolaget.

Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i ett övertagande bolag begär det, *ska* delningsplanen underställas även bolagsstämman i det övertagande bolaget. En sådan begäran *ska* göras inom två veckor från det att uppgift att delningsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §.

Första–tredje styckena gäller inte vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen *eller vid delning där de övertagande bolagen äger samtliga aktier i det överlåtande bolaget.*

Lydelse enligt prop. 2009/10:247 Föreslagen lydelse

18 §

Om en fråga om godkännande av en delningsplan enligt 17 § ska underställas bolagsstämman, gäller följande.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma som ska behandla frågan. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Styrelsen ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i delningen är privata aktiebolag, minst två veckor före den bolagsstämma som ska behandla frågan. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress, *om inte handlingarna också hålls tillgängliga på bolagets webbplats och från denna kan laddas ned och skrivas ut.*

Om det har inträffat väsentliga förändringar i det överlåtande bolagets tillgångar och skulder efter det att delningsplanen upprättades, ska styrelsen lämna upplysningar om detta på bolagsstämman innan frågan om godkännande av delningsplanen avgörs.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller även 31 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2011. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om fusioner och delningar där fusionsplan respektive delningsplan har upprättats före ikraftträdandet.

2 Utredarens uppdrag och promemorians innehåll

Regeringskansliet uppdrog den 19 april 2010 åt undertecknad att som sakkunnig lämna förslag till hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG om rapporteringskrav och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar av aktiebolag ska genomföras i svensk rätt. I uppdragsbeskrivningen anförts i sammandrag följande.

2.1 Ändringsdirektivet och motsvarande svenska regler

EU-kommissionen arbetar för att åstadkomma regelförenklingar för europeiska företag (främst aktiebolag). Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar¹ (ändringsdirektivet, se bilaga 1) är ett led i detta arbete. Direktivet berör bl.a. skyldigheten att låta upprätta handlingar inför stämmans beslut om fusion eller delning, offentliggörandet av fusionsplaner och delningsplaner samt möjligheten att använda ett förenklat förfarande vid fusion med dotterbolag.

---

¹ EUT L 259, 2.10.2009, s. 14, Celex 32009L0109.

Ändringsdirektivet berör fyra av de s.k. bolagsrättsliga direktiven: fusionsdirektivet², delningsdirektivet³, kapitaldirektivet⁴ och direktivet om gränsöverskridande fusioner⁵. De tre förstnämnda direktiven är tillämpliga endast i fråga om publika aktiebolag. Syftet är att undanröja vissa av de krav som EU-rätt och nationell rätt ställer på förfarandet vid fusion och delning av aktiebolag.

Fusionsdirektivet reglerar fusion mellan aktiebolag. Medlemsstaterna ska bl.a. se till att styrelserna för de berörda bolagen upprättar en fusionsplan med uppgifter om den planerade fusionen. Enligt direktivet ska vissa handlingar fogas till planen.

Ändringsdirektivet innebär i fråga om fusionsdirektivet bl.a. följande. Ett bolag ska kunna hålla fusionsplanen och andra handlingar tillgängliga för aktieägarna på bolagets webbplats. Kan handlingarna laddas ned och skrivas ut, ska bolaget inte vara skyldigt att sända handlingarna per post till en aktieägare som begär det. Fusionsplanen ska inte heller behöva registreras, om den offentliggörs på bolagets webbplats eller, om medlemsstaten kräver det, en annan webbplats, som i så fall ska vara kostnadsfri för bolaget. Vidare ska styrelsen inte behöva lämna någon redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolaget, om samtliga aktieägare i de berörda bolagen är eniga om detta. Kravet på upprättandet av räkenskapshandlingar mildras i vissa situationer. Det ska vara obligatoriskt för medlemsstaterna att tillhandahålla ett förenklat fusionsförfarande vid fusion mellan ett bolag och dess dotterbolag. Detta förenklade förfarande ska i princip vara

---

² Rådets tredje direktiv 78/855/EEG av den 9 oktober 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om fusioner av aktiebolag (EGT L 295, 20.10.1978, s. 36, Celex 31978L0855).

³ Rådets sjätte direktiv 82/891/EEG av den 17 december 1982 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om delning av aktiebolag (EGT L 378, 31.12.1982, s. 47, Celex 31982L0891).

⁴ Rådets andra direktiv 77/91/EEG av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga (EGT L 026, 31.01.1977, s. 1, Celex 31977L0091).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar (EUT L 310, 25.11.2005, s. 1, Celex 32005L0056).

tillämpligt även vid fusion mellan ett moderbolag och ett till minst 90 procent, men inte helägt, dotterbolag. Ett undantag gäller för medlemsstater som ger moderbolaget rätt att av de övriga aktieägarna lösa in återstående aktier.

I delningsdirektivet regleras delning av aktiebolag. Regelverket, liksom de ändringar som genom ändringsdirektivet görs däri, korresponderar i allt väsentligt med fusionsdirektivet och de ändringar som görs i fråga om det direktivet.

Kapitaldirektivet innehåller bestämmelser om hur ett aktiebolag bildas och hur bolagets kapital bevaras och ändras. Genom ändringsdirektivet ändras kapitaldirektivet så att medlemsstaterna ges en uttrycklig möjlighet att tillåta aktiebolag att ge ut aktier mot betalning med apportegendom utan att kräva att det inhämtas ett särskilt sakkunnigutlåtande (i Sverige: revisorsintyg), under förutsättning att ett sådant utlåtande i stället upprättas i enlighet med fusionsdirektivet, delningsdirektivet eller direktivet om gränsöverskridande fusioner.

Direktivet om gränsöverskridande fusioner syftar till att en sådan fusion ska kunna äga rum utan hinder av skillnader mellan medlemsstaternas rättsliga regleringar. Ändringsdirektivet innehåller bestämmelser om offentliggörandet av fusionsplanen med flera handlingar som motsvarar de ändringar som i det hänseendet görs i fusionsdirektivet. Vidare ska det inte kunna krävas ett revisorsintyg, om ett sådant intyg inte ska upprättas enligt fusionsdirektivet.

Fusion och delning regleras i 23 kap. respektive 24 kap. aktiebolagslagen (2005:551). För försäkringsaktiebolag finns bestämmelser om fusion i 15 a kap. försäkringsrörelselagen (1982:713). Bestämmelserna uppfyller delvis ändringsdirektivets krav, exempelvis när det gäller borgenärernas rätt att i vissa fall få säkerhet och undantaget från kravet på beslut av bolagsstämma vid absorption av ett helägt dotterbolag. Ändringsdirektivet medför emellertid att svensk rätt måste ändras i vissa avseenden. Bland annat behöver bestämmelserna om på vilket sätt handlingar som rör en fusion eller delning ska tillhandahållas

aktieägarna modifieras. Det behöver vidare införas ett förenklat förfarande för vissa delningar av bolag.

Ändringsdirektivet ska vara genomfört senast den 30 juni 2011.

2.2 Uppdraget

Utredarens uppgift är att ta fram ett underlag och utarbeta de författningsförslag som behövs för att anpassa svensk rätt till ändringsdirektivet eller som annars är lämpliga att göra i sammanhanget. Möjligheterna för aktieägare som inte har tillgång till Internet att ta del av information om bolaget ska inte begränsas mer än vad ändringsdirektivet kräver. Konsekvenserna av bedömningar och förslag ska belysas allsidigt. Även de finansiella företagen ska behandlas; för flertalet av dessa gäller vad som är föreskrivet för aktiebolag.

Utredaren ska bl.a.

- ta ställning till hur bolag ska hålla fusionsplanen respektive delningsplanen och andra handlingar tillgängliga för aktieägarna samt om aktieägarna bör kunna vända sig till Bolagsverket för att mot en avgift få handlingarna skickade till sig,
- föreslå hur ett förenklat förfarande vid delning av bolag ska utformas,
- analysera om undantaget i artikel 2.1 c är tillämpligt och, oavsett om så är fallet eller inte, överväga om tillämpningsområdet för det förenklade förfarandet vid fusion bör utökas till situationen att det övertagande bolaget äger minst 90 procent men inte samtliga aktier i det överlåtande bolaget,
- överväga vad som ska gälla för revisorsgranskning av dels fusionsplaner och delningsplaner i samband med det förenklade förfarandet vid fusion och delning, dels en

- betalning med apportegendom för aktier som tecknas i ett bolag som bildas genom en fusion eller delning,
- ta ställning till de frågor där medlemsstaterna ges valmöjligheter, t.ex. när det gäller formerna för offentliggörandet av fusionsplaner och delningsplaner samt hur offentliggörandet – om det anses böra ske på annan webbplats än bolagets – ska finansieras,
  - överväga om några, och i så fall vilka, andra företag än de publika aktiebolagen bör omfattas av de nya bestämmelserna, och
  - utarbeta nödvändiga författningsförslag.

2.3 Att beakta i övrigt

Utredaren ska i sitt arbete föra en dialog med och inhämta synpunkter från Bolagsverket i de delar som berör verket. I den omfattning som utredaren finner det påkallat ska han även i övrigt samråda med berörda myndigheter och organisationer. Utredaren ska också hålla sig underrättad om det arbete som bedrivs inom Regeringskansliet och inom utredningsväsendet och som har relevans för detta uppdrag. I den mån utredaren bedömer det lämpligt bör jämförelser med andra nordiska länder eller andra länder av intresse göras.

Utredaren ska i första hand ta upp de frågor som anges i denna promemoria. Han får dock även ta upp andra näraliggande aktiebolagsrättsliga frågor som aktualiseras under arbetet, om det finns utrymme för det inom den angivna tiden.

Utredaren ska redovisa kostnadsmässiga och andra konsekvenser för näringslivet och för det allmänna av de förslag som läggs fram. Vid utarbetandet av konsekvensutredningen ska 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning tjäna som vägledning. Utredaren ska utforma förslagen så att företagens administrativa kostnader hålls så låga som möjligt. Vid bedömningen av förslagens påverkan på

nämnda kostnader ska utredaren ta hjälp av Tillväxtverket. Förslagen kommer sannolikt även att leda till andra besparingar för företagen, vilka också ska redovisas och, om möjligt, uppskattas i pengar. Utredaren ska även belysa förslagens effekter för aktieägare och borgenärer. Om förslagen kan förväntas leda till kostnadsökningar för det allmänna, ska utredaren föreslå hur dessa ska finansieras.

Utredaren ska redovisa sitt uppdrag senast den 1 september 2010.

2.4 Promemorians innehåll

I promemorian redovisas utredarens överväganden rörande ändringarna i fusionsdirektivet och direktivet om gränsöverskridande fusioner (3 kap.), delningsdirektivet (4 kap.) och kapitaldirektivet (5 kap.). Därefter behandlas ikraftträdandet av de föreslagna författningsändringarna (6 kap.). Promemorian innehåller en kortfattad konsekvensbeskrivning (7 kap.) och avslutas med att det till författningsförslagen lämnas en författningskommentar (8 kap.).

I promemorian behandlas ändringar som påkallas i aktiebolagslagen. För försäkringsaktiebolag gäller de associationsrättsliga bestämmelserna i försäkringsrörelselagen (1982:713). Regeringen har föreslagit riksdagen en ny försäkringsrörelselag (prop. 2009/10:246), som ska träda i kraft den 1 april 2011. Försäkringsaktiebolagen kommer då, med vissa undantag, att omfattas av aktiebolagslagen. De ändringar i aktiebolagslagen som utredaren föreslår kommer därigenom att gälla även för försäkringsaktiebolag. Några ändringar i den nya försäkringsrörelselagen är inte påkallade.

För andra tillståndspliktiga finansiella företag än försäkringsaktiebolag, t.ex. bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, fondbolag och värdepappersbolag gäller vad som är föreskrivet för aktiebolag i allmänhet, om inte annat följer av speciallagstiftning

för dessa bolag. Ändringsdirektivet kräver inte några ändringar i dessa lagar.

Ändringsdirektivet har en stark juridisk teknisk prägel. Med viss nödvändighet gäller detsamma promemorians innehåll. I syfte att underlätta en jämförelse mellan direktivet och utredarens slutsatser finns i bilaga 2 en uppställning av direktivet, punkt för punkt, och de avsnitt i promemorian där respektive punkt behandlas samt, i förekommande fall, det eller de lagrum i vilka ändringar föreslås.

3 Ändringar i fusionsdirektivet och direktivet om gränsöverskridande fusioner – utredarens överväganden

3.1 Inledning

Med fusion förstås i aktiebolagsrättsliga sammanhang att två eller flera aktiebolag går samman genom att samtliga tillgångar och skulder i ett eller flera av bolagen (överlåtande bolag) tas över av ett annat aktiebolag (övertagande bolag) genom universalsuccession mot vederlag till aktieägarna i det eller de överlåtande bolagen. Samtidigt med detta övertagande upplöses det eller de överlåtande bolagen utan likvidation.

Regler om fusion infördes i svensk aktiebolagsrätt genom 1944 års aktiebolagslag. Ett behov av fusionsregler ansågs föreligga i första hand för fusion mellan moderbolag och helägda dotterbolag men reglerna kom att tillåta fusion även i andra fall.

I aktiebolagslagen regleras två former av fusion. Den första fusionsformen innebär att ett aktiebolag går upp i ett annat aktiebolag. Den fusionsformen benämns *absorption*. En särskild form av absorption är när ett helägt dotterbolag går upp i moderbolaget.

Den andra fusionsformen, som benämns *kombination*, innebär att två eller flera överlåtande bolag förenas genom att bilda ett nytt aktiebolag.

Vid anpassning av 1975 års aktiebolagslag till EU:s krav i mitten av 1990-talet anpassades fusionsreglerna till EU:s tredje bolagsdirektiv, fusionsdirektivet. Reglerna togs därefter, i det närmaste oförändrade, in i 2005 års aktiebolagslag. Reglerna återfinns i 23 kap. och innebär, såvitt avser absorption, i korta drag följande.

Ett fusionsförfarande inleds med att styrelserna i de berörda bolagen upprättar en gemensam fusionsplan (6 §). Planen ska innehålla alla uppgifter som kan vara av betydelse för fusionen, däribland fusionsvederlaget (7–9 §§). Fusionsvederlaget kan bestå av aktier i det övertagande bolaget eller av en kombination av aktier i det övertagande bolaget och kontanter.

I fusionsplanen ska styrelserna lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen ska också framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

Fusionsplanen ska granskas av en eller flera revisorer (11 §). För varje bolag ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska framgå huruvida fusionsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Revisorn ska ange vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av bolagens tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på vart och ett av bolagen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas. Revisorn ska också ange om denne vid sin granskning funnit att fusionen medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda. Revisorernas yttranden ska fogas till fusionsplanen.

Fusionsplanen ska ges in till Bolagsverket för registrering och kungörande (14 §). Efter detta ska den godkännas av bolagsstämman i överlåtande bolag och, om det begärs av en aktieägarminoritet av viss storlek, av stämman i det övertagande bolaget.

Ett bolagsstämmebeslut om godkännande av fusionsplanen är som huvudregel giltigt om det har biträtts av aktieägare med minst två tredjedelar av såväl de avgivna rösterna som de aktier som är företrädna vid stämman (17 §).

Sedan bolagens kända borgenärer har underrättats (19 §) ska ett av bolagen ansöka om tillstånd att verkställa planen. Ansökan ska göras hos Bolagsverket (20 §). Verket ska kalla borgenärerna i överlåtande bolag och, i vissa fall, borgenärerna i övertagande bolag. Om någon borgenär motsätter sig ansökan, ska ärendet överlämnas till tingsrätt. Tillstånd kan då ges endast om den borgenär som har motsatt sig ansökan får betalning eller tillfredsställande säkerhet (23 och 24 §§). När tillstånd har lämnats, ska det övertagande bolaget anmäla fusionen för registrering (25 §). I och med registreringen fullbordas fusionen. Det innebär att överlåtande bolag upplöses och att dess eller deras tillgångar och skulder övergår på det övertagande bolaget. Samtidigt övergår fusionsvederlaget till de tidigare aktieägarna i överlåtande bolag (26 §).

Vid fusion som avser enbart privata aktiebolag kan i vissa fall ett enklare förfarande tillämpas. Fusionsplanen behöver då inte registreras eller bli föremål för något särskilt bolagsstämmebeslut.

I lagen finns särskilda bestämmelser om ett moderbolags absorption av ett helägt dotterbolag (28–35 §§). De gäller den situationen då moderbolaget äger samtliga aktier i dotterbolaget och något fusionsvederlag således inte ska lämnas. Lagen erbjuder här ett alternativt, förenklat, fusionsförfarande. Förenklingen ligger främst däri, att fusionen inte behöver godkännas av bolagsstämman i dotterbolaget.

I avsnitt 3.2 nedan redovisas viss statistik avseende fusioner mellan svenska aktiebolag. Därefter behandlas i avsnitt 3.3 de ändringar i fusionsdirektivet som rör direktivets krav på hur fusionsplanen och vissa andra handlingar ska offentliggöras och hållas tillgängliga för aktieägarna och i avsnitt 3.4 ändringar som rör kravet på att styrelsen ska lämna en redogörelse över fusionsplanen. Därefter behandlas i avsnitt 3.5 ändringar i fusionsdirektivet avseende kravet på att i vissa fall foga en särskild redovisning till fusionsplanen samt, i avsnitt 3.6, direktivets bestämmelser om fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag liksom mellan moderbolag och ett till minst 90 procent men inte helägt dotterbolag. Avslutningsvis behandlas i avsnitt 3.7 ändringarna i direktivet om gränsöverskridande fusioner.

Fusionsdirektivet ska tillämpas på publika aktiebolag. Vid genomförandet av direktivet i svensk rätt gjordes emellertid inte någon systematisk skillnad mellan publika och privata aktiebolag och någon sådan skillnad är enligt utredarens mening inte heller motiverad att göra på de punkter där ändringsdirektivet innebär sådana ändringar i fusionsdirektivet som föranleder ändringar i de svenska fusionsreglerna.

3.2 Fusioner mellan svenska aktiebolag – några statistiska uppgifter

Fusioner mellan aktiebolag är relativt ovanligt. Under de senaste fem åren har årligen skett knappt 3 000 fusioner, vilket ska ställas i relation till att det finns omkring 365 000 aktiebolag. Statistik från Bolagsverket ger vid handen att det i mycket stor utsträckning handlar om fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag. Statistiken visar också att det nästan uteslutande förekommer fusion i form av absorption. Slutligen framgår av statistiken att det helt övervägande antalet fusioner sker enligt det förenklade förfarande som under vissa förutsättningar kan

användas om samtliga inblandade bolag är privata aktiebolag. Se tabell 1 nedan.

Ser man exempelvis till år 2009, så registrerades det året 2 705 fusioner. Det handlade, med undantag för två fall, om fusion i form av absorption. Närmare 90 procent av fusionerna involverade bara privata bolag och genomfördes enligt det förenklade förfarande som lagen erbjuder för sådana fusioner. Av de 307 fusioner som genomfördes enligt vad som kan kallas det ordinarie förfarandet var 219 fusioner en fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag. Fusion enligt det ordinarie förfarandet förekom i övrigt endast i 88 fall. De ändringar i de svenska fusionsreglerna som påkallas av ändringsdirektivet och som behandlas i förevarande promemoria berör i första hand endast denna numerärt sett marginella grupp av fusioner. Bolagsverket har vidare upplyst utredaren om att den absoluta merparten av dessa 88 fusioner år 2009 var s.k. omvända fusioner där ett helägt dotterbolag absorberade sitt moderbolag. Inte heller dessa fusioner berörs i någon vidare utsträckning av de i promemorian behandlade ändringarna.

Sammanfattningsvis berör de ändringar i de svenska fusionsreglerna som påkallas av ändringsdirektivet ett mycket litet antal, kanske några tiotal fusioner, per år.

Tabell 1 Genomförda fusioner mellan svenska aktiebolag under perioden 2005-01-01 – 2010-08-31.

År	Typ av fusion	Ordinarie förfarande	Förenklat förfarande	Totalt
2006	Moder- och dotterbolag	1251	1349	2600
	Absorption	131	116	247
	Kombination	-	-	3
2006		1382	1465	2850

År	Typ av fusion	Ordinarie förfarande	Förenklat förfarande	Totalt
2007	Moder- och dotterbolag	425	2160	2585
	Absorption	60	306	366
2007		485	2466	2951
2008	Moder- och dotterbolag	290	2244	2534
	Absorption	73	301	374
	Kombination	-	-	2
2008		363	2545	2910
2009	Moder- och dotterbolag	219	2075	2294
	Absorption	88	321	409
	Kombination	-	-	2
2009		307	2396	2705
2010	Moder- och dotterbolag	111	1252	1363
	Absorption	29	164	193
2010		140	1416	1556

Källa: Bolagsverket.

3.3 Hur fusionsplanen och vissa andra handlingar ska offentliggöras och hållas tillgängliga för aktieägarna

Förslag: I aktiebolagslagen bör införas en bestämmelse av innebörd att bolaget inte är skyldigt att, till aktieägare som begär det, sända kopior av fusionsplanen och till planen fogade handlingar, om bolaget på visst sätt gör handlingarna tillgängliga på bolagets webbplats.

Till underlag för ett beslut om fusion ska styrelserna i de fusionerande bolagen upprätta en fusionsplan. I artikel 6 i fusionsdirektivet föreskrivs att fusionsplanen ska *offentliggöras* i enlighet med nationell lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i publicitetsdirektivet⁶ minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen.

I artikel 2 punkten 2 i ändringsdirektivet föreskrivs, som ett tillägg till artikel 6 i fusionsdirektivet, att ett fusionerande bolag ska undantas från kravet på offentliggörande om bolaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen och avslutas tidigast vid bolagsstämmans slut, kostnadsfritt gör fusionsplanen tillgänglig för allmänheten på sin webbplats.

Med avvikelse från det nyss sagda får medlemsstaterna, på vissa angivna villkor, kräva att offentliggörandet sker via den centrala elektroniska plattform som avses i artikel 3 punkten 4 i publicitetsdirektivet eller på en annan webbplats som de utsett för ändamålet. Om medlemsstaterna utnyttjar någon av de möjligheterna, ska de se till att det inte tas ut någon "särskild" avgift från företagen för detta offentliggörande. Det senare ska

---

⁶ Rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (EGT L 65, 14.3.1968, s. 8-12, Celex 31968L0151).

dock inte påverka medlemsstaternas möjlighet att till företagen överföra kostnader som gäller den centrala elektroniska plattformen. Förbudet mot avgiftsuttag hindrar därför inte att en självkostnadsbaserad avgift tas ut för offentliggörandet.

I artikel 11 punkten 1 i fusionsdirektivet föreskrivs, i fråga om det eller de fusionerande bolag i vilka bolagsstämman ska besluta om fusionsplanen, att alla aktieägare ska ha rätt att hos bolaget *ta del av* fusionsplanen och vissa andra handlingar minst en månad före dagen för bolagsstämman. I artikel 2 punkten 5 c första stycket i ändringsdirektivet föreskrivs att en ny punkt 4 ska införas i artikel 11 i fusionsdirektivet av innebörd att ett bolag ska undantas från kravet att på detta sätt hålla handlingarna tillgängliga, om bolaget under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen och avslutas tidigast vid bolagsstämmans slut, kostnadsfritt gör handlingarna tillgängliga för allmänheten på sin webbplats.

Enligt artikel 11 punkten 3 i fusionsdirektivet ska varje aktieägare också ha rätt att på begäran och kostnadsfritt *få kopior* av fusionsplanen och de övriga handlingarna. Genom artikel 2 punkten 5 b i ändringsdirektivet införs emellertid i artikel 11 punkten 3 ett nytt stycke av innebörd att, om en aktieägare har medgivit att bolaget förmedlar informationen elektroniskt, får handlingarna skickas med elektronisk post. Vidare föreskrivs i artikel 2 punkten 5 c andra stycket i ändringsdirektivet att artikel 11 punkten 3 i fusionsdirektivet inte ska vara tillämplig om webbplatsen gör det möjligt för aktieägarna att under hela den period som bolaget enligt vad nyss sagts håller handlingarna tillgängliga för allmänheten på sin webbplats, också gör det möjligt för aktieägarna att ladda ner och skriva ut handlingarna. I det fallet får dock medlemsstaterna föreskriva att bolaget ska göra handlingarna tillgängliga för aktieägarna hos bolaget.

Genom artikel 2 punkten 3 i ändringsdirektivet ändras också artikel 8 punkten b) i fusionsdirektivet på nu nämnt sätt.

Frågan är då vilka ändringar i aktiebolagslagens fusionsbestämmelser som de nu nämnda ändringarna i artiklarna 6 och 11 i fusionsdirektivet föranleder.

Reglerna om fusion i 23 kap. ABL innebär i nu relevanta hänseenden i korthet följande.

Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande bolag ska enligt 23 kap. 6 § upprätta en gemensam fusionsplan enligt bestämmelserna i 7–13 §§. Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska, enligt 14 §, det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen ge in planen med bifogade handlingar till Bolagsverket för registrering i aktiebolagsregistret. Uppgift om registreringen ska enligt 27 kap. 3 § kungöras. Om planen inte kungörs i sin helhet, ska det i kungörelsen lämnas uppgift om var den hålls tillgänglig.

Fusionsplanen ska enligt 23 kap. 15 § underställas bolagsstämman i samtliga överlåtande bolag för beslut. Om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i det övertagande bolaget begär det, ska fusionsplanen även underställas bolagsstämman i det bolaget. En sådan begäran ska göras inom två veckor från det att uppgift om att fusionsplanen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 §. Kravet på bolagsstämmobehandling gäller inte vid fusion där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag (en situation som faller utanför fusionsdirektivets tillämpningsområde) och samtliga aktieägare har undertecknat fusionsplanen.

Om en fråga om godkännande av fusionsplan enligt 15 § ska underställas bolagsstämman, ska styrelsen enligt 16 § hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad eller, om samtliga bolag som deltar i fusionen är privata aktiebolag (en situation som faller utanför fusionsdirektivets tillämpningsområde), minst två veckor före den bolagsstämma där frågan ska behandlas. Handlingarna ska hållas tillgängliga hos bolaget. Kopior av handlingarna ska genast och utan kostnad för mottagaren sändas till aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Det i artikel 6 i fusionsdirektivet uppställda kravet på offentliggörande tillgodoses genom aktiebolagslagens krav på registrering och kungörelse. De ändringar som görs i artikel 6 innebär att fusionsplanen inte ska behöva registreras, om bolaget i stället på visst sätt håller planen tillgänglig på sin webbplats. Det står emellertid medlemsstaterna fritt att i stället kräva att fusionsplanen offentliggörs via den centrala elektroniska plattform som avses i artikel 3 punkten 4 i publicitetsdirektivet. Det senare är den ordning som för närvarande gäller i Sverige – offentliggörande genom registrering och kungörelse i den numera elektroniska publikationen Post och Inrikes Tidningar är ett sådant system som avses med ”central elektronisk plattform”. Någon anledning att ändra på den ordningen finns inte. Antalet företag som deltar i en fusion av det slag där det över huvud taget blir aktuellt att offentliggöra fusionsplanen är som framgått i avsnitt 2.2 synnerligen begränsat och merkostnaden för att i de fallen ge in planen till Bolagsverket torde i sammanhanget vara närmast försumbar. Till det kommer den i utredarens uppdragsbeskrivning uppställda restriktionen att ”möjligheterna för aktieägare som inte har tillgång till Internet att ta del av information om bolaget ska inte begränsas mer än vad ändringsdirektivet kräver”. Genom att fusionsplanen ges in till Bolagsverket för registrering kan aktieägare och tredje man alltid också, mot en självkostnadsbaserad avgift, få kopior av planen. Ändringarna i artikel 6 i fusionsdirektivet bör därför inte läggas till grund för några ändringar i aktiebolagslagen.

Kraven i artikel 11 punkterna 1 och 3 i fusionsdirektivet på att hålla fusionsplanen och vissa andra handlingar tillgängliga hos bolaget och att på begäran, kostnadsfritt tillhandahålla kopior av fusionsplanen och handlingarna i fråga tillgodoses genom 23 kap. 16 §, som kräver att styrelsen dels ska hålla planen med bifogade handlingar tillgänglig för aktieägarna under minst en månad före den bolagsstämma där frågan ska behandlas, dels genast och utan kostnad för mottagaren ska sända kopior av handlingarna till aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Den nya bestämmelsen i artikel 11 punkten 3 av innebörd att, om en aktieägare medgivit att bolaget förmedlar informationen elektroniskt, så får dessa handlingar skickas med elektronisk post påkallar inte några ändringar i aktiebolagslagen. Generellt gäller nämligen att ett bolag kan lämna information till en aktieägare med elektroniska hjälpmedel även när det i lagen anges att informationen ska lämnas på annat sätt, om aktieägaren samtycker till det (Andersson, S., Johansson, S. & Skog, R., Aktiebolagslagen, En kommentar, 2010, 7:64.1).

Annorlunda förhåller det sig med den nya punkten 4 i artikel 11, som föranleds av artikel 2 punkten 5 c i ändringsdirektivet. För att genomföra den bestämmelsen måste ett undantag göras i 16 § från skyldigheten att sända kopior av handlingarna till aktieägare som begär det, om bolaget under denna period gör handlingarna tillgängliga på webbplatsen på ett sådant sätt att aktieägarna under hela den perioden har möjlighet att ladda ner och skriva ut dem. Direktivet medger i och för sig en ordning av innebörd att bolaget i sådana fall inte heller behöver hålla handlingarna tillgängliga hos bolaget men den möjligheten bör Sverige, i enlighet med den ovan nämnda restriktionen i utredarens uppdragsbeskrivning, inte utnyttja.

En aktieägare som genom kallelse till bolagsstämma får information om en föreslagen fusion kommer således även fortsättningsvis att kunna ta del av fusionsplanen och handlingarna hos bolaget. Bolaget kan även fortsättningsvis också erbjuda aktieägaren att skicka handlingarna med vanlig post eller elektronisk men kan också hänvisa aktieägaren att skriva ut dem från bolagets hemsida. Det är ofrånkomligt att detta innebär en nackdel för aktieägare som inte har tillgång till Internet. Utredaren erinrar emellertid ännu en gång om det mycket begränsade antal fusioner som är av sådant slag att de över huvudtaget berörs av denna lagändring. Det ska också påpekas att aktieägare och tredje man alltid har rätt att från Bolagsverket, mot en självkostnadsbaserad avgift, få kopior av handlingar ingivna till verket.

De ändringar som görs i artikel 8 b) i fusionsdirektivet kräver inte några andra ändringar i aktiebolagslagen än de som nu föreslagits.

3.4 Styrelsens redogörelse

Förslag: I aktiebolagslagen bör införas dels en bestämmelse som ålägger styrelsen i vart och ett av de fusionerande bolagen att vid bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen informera om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades fram till dagen för stämman, dels en bestämmelse om att styrelsen ska lämna motsvarande information till styrelserna i det eller de andra bolag som deltar i fusionen. Det bör också föreskrivas att detta inte gäller om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen samtycker till att sådan information inte lämnas.

Enligt artikel 9 i fusionsdirektivet ska förvaltnings- eller ledningsorganen (vilket för svenskt vidkommande innebär styrelsen) i vart och ett av de fusionerande bolagen upprätta en utförlig skriftlig redogörelse i vilken fusionsplanen och särskilt utbytesförhållandet mellan aktierna förklaras och bedöms från rättslig och ekonomisk synpunkt. I redogörelsen ska också, i förekommande fall, särskilda värderingssvårigheter anges.

Genom artikel 2 punkten 4 i ändringsdirektivet ändras artikel 9 i fusionsdirektivet bl.a. på det sättet att förvaltnings- eller ledningsorganen i vart och ett av de inblandade företagen ska vara skyldigt att underrätta bolagsstämman i sitt bolag samt de andra inblandade bolagens förvaltnings- eller ledningsorgan, så att dessa kan underrätta sina respektive bolagsstämmor, om alla väsentliga ändringar i tillgångarna och skulderna som har inträffat efter upprättandet av fusionsplanen fram till dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen. Bestäm-

melsen har sin förebild i artikel 7 punkten 3 i delningsdirektivet, som utfärdades tio år efter det att fusionsdirektivet utfärdades.

Vidare får medlemsstaterna föreskriva att någon redogörelse från förvaltnings- eller ledningsorganens sida och någon information till de andra bolagens förvaltnings- eller ledningsorgan inte krävs om samtliga aktieägare i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen är överens om det.

Artikel 9 i fusionsdirektivet har i aktiebolagslagen genomförts på det sättet att det i fusionsplanen ska lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen. Av redogörelsen ska framgå hur fusionsvederlaget har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas. Se 23 kap. 9 §.

För att genomföra de ändringar i artikel 9 som görs genom artikel 2 punkten 4 i ändringsdirektivet bör i lagen införas dels en bestämmelse som ålägger styrelsen i vart och ett av de fusionerande bolagen att vid den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen informera om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades fram till dagen för stämman, dels en bestämmelse om att styrelsen ska lämna motsvarande information till styrelserna i de andra bolag som deltar i fusionen och som ännu inte hållit stämma som beslutat om fusionsplanen. Bestämmelser av det slaget finns redan i 24 kap. 11 och 18 §§ rörande delning.

Den nya punkt i artikel 9 som föreskriver att medlemsstaterna får föreskriva att någon redogörelse från styrelsens sida och någon information till de andra bolagens styrelser inte krävs om samtliga aktieägare i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen är överens om det, motsvaras redan av en väl etablerad princip i den svenska aktiebolagsrätten, nämligen att bestämmelser i aktiebolagslagen som utslutande ska skydda bolagets aktieägare kan åsidosättas om samtliga berörda aktieägare i en viss situation är överens om att så ska ske, utan att detta sägs i lagen. Kravet på styrelseredogörelse och information till de

andra inblandade bolagens styrelser är just av sådant slag; de ska uteslutande tillgodose aktieägarnas informationsbehov. I konsekvens med vad som är fallet i lagen i övrigt skulle det därför kunna hävdas att det i lagen inte bör uttryckligen anges att just dessa bestämmelser kan åsidosättas om alla berörda aktieägare är överens om det. Saken kompliceras emellertid av att det i detta fall är fråga om genomförande av en bestämmelse i ett EU-direktiv, något som enligt fast rättspraxis ska ske inte bara på ett sådant sätt att den nationella lagstiftningen står i överensstämmelse med gemenskapsrätten, utan också på ett sådant sätt att denna skapar en situation som är ”tillräckligt precis, klar och öppen för att enskilda ska kunna få full kännedom om sina rättigheter” (C-338/06, Kommissionen mot Spanien, EUT C44 21.02.2009, s. 4). Enligt utredarens mening bör därför tas in en bestämmelse i lagen som uttryckligen anger att någon redogörelse från styrelsens sida och någon information till de andra bolagens styrelser inte krävs om samtliga aktieägare i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen är överens om det. Jfr 23 kap. 11 § tredje stycket ABL, i vilken bestämmelse lagstiftaren också valt att låta aktieägarnas möjlighet att samfällt åsidosätta lagens krav komma till uttryck i lagen. Även i det fallet går bestämmelsen tillbaka på ett EU-direktiv. Se prop. 2008/09:56 s. 18 ff.

3.5 Särskild redogörelse

Förslag: I aktiebolagslagen bör göras två undantag från skyldigheten att, för det fall en fusionsplan upprättas senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, till planen foga en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. Det första undantaget bör gälla om bolaget har lämnat en delårsrapport som omfattar en period om sex månader närmast efter

utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och håller rapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen. Det andra undantaget bör gälla om samtliga aktieägare i de fusionerande bolagen samtycker till att en sådan redogörelse inte fogas till fusionsplanen.

Enligt artikel 11 i fusionsdirektivet ska förutom fusionsplanen även vissa andra handlingar hållas tillgängliga för aktieägarna inför bolagsstämmans beslut om fusionsplanen. Till dessa handlingar hör enligt punkten 1 b de fusionerande bolagens årsbokslut och förvaltningsberättelser för de senaste tre räkenskapsåren. Om det senaste årsbokslutet avser ett räkenskapsår som avslutades mer än sex månader före den tidpunkt då fusionsplanen upprättades, ska enligt punkten c en särskild redovisning lämnas, som ska avslutas tidigast den första dagen i den tredje månaden före den tidpunkten. Artikel 2 punkten 5 a i ändringsdirektivet innebär att ett nytt andra stycke införs i artikel 11 punkten 1 i fusionsdirektivet av innebörd att en särskild redogörelse inte ska krävas om bolaget offentliggör en halvårsrapport i enlighet med artikel 5 i direktiv 2004/109/EG (öppenhetsdirektivet) och gör den tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen. Dessutom får medlemstaterna föreskriva att en redogörelse inte krävs om alla aktieägare i vart och ett av de fusionerande bolagen är överens om det.

Artikel 11 i fusionsdirektivet har genomförts i 23 kap. 10 § ABL. Kravet på en särskild redogörelse återspeglas i paragrafens andra stycke, som föreskriver att, om fusionsplanen har upprättats senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, ska det till planen fogas en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående

räkenskapsårs utgång. I redogörelsen ska det också lämnas beloppsuppgifter om nettoomsättningen och resultatet före bokslutsdispositioner och skatt under rapportperioden. Om det finns särskilda skäl, får en ungefärlig beloppsuppgift om resultatet lämnas. I fråga om bolag som omfattas av lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska redogörelsen också innehålla uppgift om utvecklingen av bolagets inlåning och utlåning. Uppgifterna ska avse tiden från utgången av nämnda räkenskapsår till en dag som infaller tidigast tre månader innan fusionsplanen upprättas.

Bestämmelsen innebär i sak att den särskilda redogörelsen ska ha ett innehåll som motsvarar innehållet i en delårsrapport enligt 9 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554) (jfr prop. 2006/07:65 s. 365) och inget torde hindra att redogörelsen på denna punkt utgörs av en avgiven delårsrapport. För att tillgodose ändringsdirektivets krav bör emellertid i paragrafen göras ett uttryckligt undantag från skyldigheten att tillhandahålla en särskild redogörelse, om bolaget har lämnat en delårsrapport som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och håller rapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen.

Att en särskild redogörelse inte behöver upprättas, om samtliga aktieägare i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen är överens om det, följer i och för sig av att bestämmelsen i fråga uteslutande ska skydda de fusionerande bolagens aktieägare. På samma skäl som anförts i avsnitt 3.4, bör emellertid detta uttryckligen sägas i lagen.

3.6 Fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag samt mellan moderbolag och ett till minst 90 procent men inte helägt dotterbolag

Bedömning: De ändringar i fusionsdirektivet som rör fusion mellan moderbolag och helägt dotterbolag påkallar inte några ändringar i aktiebolagslagen.

Det bör inte införas några särskilda regler i aktiebolagslagen om fusion mellan ett moderbolag och ett till minst 90 procent men inte helägt dotterbolag.

Fusionsdirektivet upptar i artikel 24–26 bestämmelser om fusion mellan ett moderbolag och ett eller flera helägda dotterbolag. Medlemsstaterna är skyldiga att ha sådana regler och får föreskriva att en sådan fusion kan genomföras utan beslut av bolagsstämman i överlåtande bolag. Genom artikel 2 punkterna 8 och 9 i ändringsdirektivet görs vissa ändringar i artikel 24 och 25 i fusionsdirektivet. Ändringarna innebär framför allt att medlemsstaterna måste föreskriva att en sådan fusion kan genomföras utan beslut av bolagsstämman i överlåtande bolag.

I aktiebolagslagen har alltsedan fusionsinstitutet första gången lagreglerades funnits regler om ett förenklat fusionsförfarande mellan moderbolag och helägt dotterbolag. Beslut om en sådan fusion kan enligt 23 kap. 28 § ABL fattas av bolagens styrelser. Ändringsdirektivet påkallar i detta hänseende följaktligen inte några ändringar i aktiebolagslagen.

I artikel 27–29 i fusionsdirektivet behandlas fusion mellan ett moderbolag och ett eller flera dotterbolag i vilka moderbolaget äger minst 90 procent men inte samtliga aktier. I artikel 27 föreskrivs att medlemsstaterna i fråga om sådana fusioner inte behöver föreskriva att fusionen ska godkännas av bolagsstämman i det övertagande bolaget. Genom artikel 2 punkten 10 i

ändringsdirektivet blir artikel 27 tvingande; medlemsstaterna får inte kräva ett sådant stämmogodkännande.

För svenskt vidkommande saknar artikel 27 intresse eftersom Sverige utnyttjat den möjlighet som ges i artikel 8 att, under vissa förutsättningar, helt låta bli att kräva att fusion beslutas av bolagsstämman i det övertagande bolaget.

I artikel 28 första stycket i fusionsdirektivet föreskrivs vidare att medlemsstaterna inte behöver tillämpa artikel 9–11 på en sådan fusion som avses i artikel 27, om följande villkor är uppfyllda:

- a) minoritetsaktieägarna i det överlåtande bolaget ska ha rätt att få sina aktier inlösta av det övertagande bolaget,
- b) om de utövar denna rätt, ska de ha rätt till ett vederlag som motsvarar värdet av aktierna,
- c) om tvist uppkommer om vederlaget, ska det vara möjligt att få vederlaget bestämt av domstol.

Om dessa villkor är uppfyllda kan fusionen ske utan att styrelserna i de fusionerande bolagen upprättar någon redogörelse för fusionsplanen i enlighet med artikel 9, utan att fusionsplanen sakkunniggranskas i enlighet med artikel 10 och utan att aktieägarna bereds möjlighet att ta del av de i artikel 11 angivna handlingarna innan bolagsstämman beslutar om fusionen.

Ändringsdirektivet innebär också på denna punkt att medlemsstaternas valfrihet ersätts av ett obligatorium, nämligen såtillvida att artikel 9–11 inte ska tillämpas på en sådan fusion som avses i artikel 27, om de nyssnämnda villkoren är uppfyllda.

Även artikel 28 saknar intresse för svenskt vidkommande. Artikeln har sin bakgrund i tysk rätt och de uppställda villkoren är direkt hämtade ur den tyska lagstiftningen om s.k. omvandling av bolag (15, 12 resp. 13 §§ UmwG). Artikeln torde i själva verket ha införts i direktivet för att möjliggöra för Tyskland att behålla den, vid tidpunkten för direktivets utfärdande relativt nyligen tillkomna tyska regleringen. Ändringsdirektivet förändrar inte situationen för Sverige eller andra medlemsstater som

inte har en sådan ordning för inlösen av aktier i ett fusionsförfarande som artikelns tillämplighet är villkorad av.

Genom ändringsdirektivet har dessutom införts ett andra stycke i artikel 28 enligt vilket en medlemsstat inte behöver tillämpa första stycket om medlemsstatens lagstiftning ger det övertagande bolaget rätt att, utan föregående offentligt uppköps-erbjudande, kräva att alla innehavare av kvarvarande värdepapper i det eller de bolag som ska övertas ska sälja dessa värdepapper till det övertagande bolaget före fusionen till ett rimligt pris. Bestämmelsen, som togs in i ändringsdirektivet på önskemål från bland svensk sida under förhandlingarna, tar sikte på bl.a. ett sådant förfarande för inlösen av minoritetsaktier som regleras i 22 kap. ABL.

De ändringar som görs i artikel 28 i fusionsdirektivet påkallar alltså inte några ändringar i aktiebolagslagen. I utredarens uppdrag ingår emellertid att överväga om tillämpningsområdet för det förenklade förfarandet vid fusion av helägda dotterbolag bör utvidgas till situationen att moderbolaget äger minst 90 procent men inte samtliga aktier i dotterbolaget. Utredaren har förstått frågan så att den avser huruvida Sverige, trots att någon skyldighet därtill inte föreligger, bör införa regler om fusion av det slag som åsyftas i artikel 28. Utredaren gör i denna del följande bedömning.

En rätt för en majoritetsaktieägare, särskilt ett moderbolag, att förvärva ("lösa in") övriga aktieägars aktier kan vara en närmast nödvändig förutsättning för att kunna åstadkomma företagsammanslagningar och allmänt önskvärda struktur-omvandlingar i näringslivet. I många länder finns därför en i lag reglerad form för sådana förvärv. I vissa länder handlar det om en rätt till inlösen av ungefär det slag som finns i den svenska aktiebolagslagen, i andra länder handlar det exempelvis om en rätt för minoriteten att på visst sätt få sina aktier inlösta vid en fusion.

Den i Sverige valda ordningen med en rätt för en ägare som innehar aktier som representerar mer än 90 procent av aktierna i

ett aktiebolag att lösa in kvarvarande aktier har funnits och successivt utvecklats i mer än ett halvt sekel. Institutet infördes i första hand för att underlätta fusion mellan moderbolag och helägda dotterföretag och används frekvent. Genom 2005 års aktiebolagslag har institutet också kommit att regleras på ett väsentligt utförligare sätt än vad som tidigare var fallet.

Ett sådant i viss mån förenklat fusionsförfarande som regleras i artikel 28 skulle innebära ett slags dubblering av den redan existerande inlösenregleringen och sannolikt inte medföra några påtagliga förenklingar eller förbättringar. Denna slutsats drogs redan i samband med anpassningen av fusionsreglerna till fusionsdirektivet i mitten av 1990-talet (SOU 1992:83 s. 355). Härom erinrades vidare av regeringen för ett par år sedan vid genomförandet av direktivet om gränsöverskridande fusioner, då också samma slutsats drogs såvitt avser sådana fusioner (prop. 2007/08:15 s. 107 ff.). Riksdagen följde regeringen. Lagstiftaren har också relativt nyligen i delvis annat sammanhang övervägt en ordning av ungefär det slaget och, efter synpunkter från olika remissinstanser, beslutat att inte föreslå en sådan (se bl.a. redogörelsen i prop. 2006/07:70 s. 38 ff.). Utredaren ser inte att det nu finns skäl för en annan slutsats.

3.7 Gränsöverskridande fusion

Bedömning: Ändringarna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar påkallar inte några andra ändringar i aktiebolagslagen än de som påkallas av ändringarna i fusionsdirektivet och har behandlats i tidigare avsnitt.

Svensk aktiebolagsrätt har traditionellt inte tillåtit fusion mellan svenska aktiebolag och motsvarande utländska associationsformer. År 2005 utfärdades emellertid Europaparlamentets och

rådets direktiv 2005/56/EG om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar, som reglerar fusioner mellan aktiebolag i olika medlemsstater. Genom ändringsdirektivet görs ett par mindre ändringar i det direktivet.

I artikel 6 i direktivet om gränsöverskridande fusioner finns bestämmelser om offentliggörande av fusionsplan och vissa andra handlingar. I artikel 4 punkten 1 i ändringsdirektivet föreskrivs, som ett tillägg till artikel 6 punkten 1 i direktivet om gränsöverskridande fusioner, att ett fusionerande bolag under vissa angivna förutsättningar ska undantas från kravet på offentliggörande av fusionsplanen. Tillägget motsvarar det tillägg som genom artikel 2 i ändringsdirektivet görs i fusionsdirektivet och som har behandlats i avsnitt 3.3 ovan.

Direktivet om gränsöverskridande fusioner har genomförts i svensk rätt genom bestämmelser i bl.a. aktiebolagslagen. I lagen har inte upptagits någon särskild regel om offentliggörande av fusionsplanen i samband gränsöverskridande fusioner. I stället föreskrivs i 23 kap. 36 § ABL att bestämmelsen om offentliggörande i 23 kap. 14 § första stycket ABL är tillämplig såväl på fusioner mellan svenska aktiebolag som på gränsöverskridande fusioner. De ändringar i artikel 6 punkten 1 i direktivet om gränsöverskridande fusioner som görs genom artikel 4 punkten 1 i ändringsdirektivet genomförs därför i svensk rätt redan genom de ändringar som i avsnitt 3.3 föreslagits i anledning av ändringarna i fusionsdirektivet.

Genom artikel 4 punkten 2 i ändringsdirektivet görs en marginell ändring i artikel 15 punkten 2 i direktivet om gränsöverskridande fusioner. Artikel 15 i fråga är tillämplig endast i medlemsstater som har sådana särskilda regler för fusion genom absorption mellan ett moderbolag och ett dotterbolag i vilket moderbolaget äger mer än 90 procent men inte samtliga aktier som diskuterats i avsnitt 3.6. Som där konstaterats finns inte och bör inte heller i svensk rätt införas några sådana regler. Artikel 4

punkten 2 i ändringsdirektivet påkallar därför inte någon åtgärd från den svenska lagstiftarens sida.

Fusionsdirektivet, som utfärdades år 1978, fick genom direktivet om gränsöverskridande fusioner år 2005 en fortsättning. Fusionsdirektivet ska tillämpas på publika aktiebolag, som deltar i sådana fusioner som direktivet reglerar. Tillämpningsområdet för direktivet om gränsöverskridande fusioner är bredare. Det ska tillämpas på såväl privata som publika aktiebolag, som deltar i sådana fusioner som det direktivet reglerar. Det kravet är tillgodosett i de ovan lämnade förslagen, där någon skillnad inte görs mellan bolag tillhörande olika kategorier.

4 Ändringar i delningsdirektivet – utredarens överväganden

4.1 Inledning

År 2002 utfärdades Rådets direktiv 82/891/EEG om delning av aktiebolag (delningsdirektivet). Direktivet har stora likheter med fusionsdirektivet. Det genomfördes i svensk rätt genom 2005 års aktiebolagslag då bestämmelser om delning upptogs i 24 kap. Genom ändringsdirektivet görs ändringar i delningsdirektivet, vilka i sin tur påkallar vissa ändringar i aktiebolagslagen.

Delning innebär att ett aktiebolag i sin helhet delas upp på två eller flera aktiebolag eller att en del av ett aktiebolag ”avknoppas” till ett eller flera aktiebolag. Gemensamt för båda slagen av delning är att det överlåtande bolaget delas upp genom att tillgångar och skulder i bolaget genom universalsuccession övertas av ett eller flera andra, övertagande, aktiebolag. Aktieägarna i det överlåtande bolaget förutsätts få ersättning i form av s.k. delningsvederlag för vad som har frångått bolaget. Bestämmelserna om delning är utformade efter förebild i bestämmelserna om fusion.

Det är inte ovanligt att verksamheten i ett aktiebolag delas upp på flera från varandra fristående bolag. Det kan ske exempelvis på det sättet att en del av verksamheten läggs in i ett helägt dotterbolag varefter aktierna i dotterbolaget med tillämpning av reglerna om vinstutdelning i 18 kap. ABL delas ut till aktiebolagets ägare. Delning i enlighet med bestämmelserna i

24 kap. ABL förekommer däremot mycket sällan. Statistik från Bolagsverket ger vid handen att endast omkring 350 delningar genomförts under de snart fem år som bestämmelserna varit i kraft.

I avsnitt 4.2 nedan behandlas de ändringar i delningsdirektivet som rör direktivets krav på hur delningsplanen och vissa andra handlingar ska offentliggöras och hållas tillgängliga för aktieägarna och i avsnitt 4.3 ändringar som rör kravet på att styrelsen ska lämna en redogörelse över delningsplanen. Därefter behandlas i avsnitt 4.4 ändringar i delningsdirektivet avseende kravet på att i vissa fall foga en särskild redogörelse till delningsplanen samt, i avsnitt 4.5, direktivets bestämmelser om ett förenklat delningsförfarande.

I likhet med fusionsdirektivet ska delningsdirektivet tillämpas på publika aktiebolag. Vid genomförandet av direktivet i svensk rätt gjordes emellertid inte heller i fråga om delning någon systematisk skillnad mellan publika och privata aktiebolag. Någon sådan skillnad är enligt utredarens mening inte heller motiverad att göra på de punkter där ändringsdirektivet föranleder ändringar i de svenska delningsreglerna.

4.2 Hur delningsplanen och vissa andra handlingar ska offentliggöras och hållas tillgängliga för aktieägarna

Förslag: I aktiebolagslagen bör införas en bestämmelse av innebörd att bolaget inte är skyldigt att, till aktieägare som begär det, sända kopior av delningsplanen och till planen fogade handlingar, om bolaget på visst sätt gör handlingarna tillgängliga på sin webbplats.

Till underlag för ett beslut om delning ska styrelserna i det överlåtande och det eller de övertagande bolagen upprätta en delningsplan. I artikel 4 i delningsdirektivet föreskrivs att del-

ningsplanen ska *offentliggöras* i enlighet med nationell lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i publicitetsdirektivet, minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om delningsplanen.

I artikel 3 punkten 1 i ändringsdirektivet föreskrivs, som ett tillägg till artikel 4 i delningsdirektivet, att ett bolag som deltar i delningen ska undantas från kravet på offentliggörande om bolaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om delningsplanen och avslutas tidigast vid bolagsstämmans slut, kostnadsfritt gör delningsplanen tillgänglig för allmänheten på sin webbplats.

Med avvikelse från det nyss sagda får medlemsstaterna, på vissa angivna villkor, kräva att offentliggörandet sker via den centrala elektroniska plattform som avses i artikel 3 punkten 4 i publicitetsdirektivet eller på en annan webbplats som de utsett för ändamålet. Om medlemsstaterna utnyttjar någon av de möjligheterna, ska de se till att det inte tas ut någon ”särskild” avgift från företagen för detta offentliggörande. Det senare ska dock inte påverka medlemsstaternas möjlighet att till företagen överföra kostnader som gäller den centrala elektroniska plattformen. Förbudet mot avgiftsuttag hindrar därför inte att en självkostnadsbaserad avgift tas ut för offentliggörandet.

I artikel 9 punkten 1 i delningsdirektivet föreskrivs, i fråga om det eller de i delningen deltagande bolag i vilka bolagsstämman ska besluta om delningsplanen, att alla aktieägare ska ha rätt att hos bolaget *ta del av* delningsplanen och vissa andra handlingar minst en månad före dagen för bolagsstämman. I artikel 3 punkten 5 c första stycket i ändringsdirektivet föreskrivs att en ny punkt 4 ska införas i artikel 9 i delningsdirektivet av innebörd att ett bolag ska undantas från kravet att på detta sätt hålla handlingarna tillgängliga, om bolaget under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om delningsplanen och avslutas tidigast vid bolagsstämmans slut, kostnadsfritt gör handlingarna tillgängliga för allmänheten på sin webbplats.

Enligt artikel 9 punkten 3 i delningsdirektivet ska varje aktieägare också ha rätt att på begäran och kostnadsfritt få kopior av delningsplanen och de övriga handlingarna. I artikel 3 punkten 5 b i ändringsdirektivet föreskrivs emellertid att, om en aktieägare har medgivit att bolaget förmedlar informationen elektroniskt, får dessa handlingar skickas med elektronisk post. Vidare föreskrivs i artikel 3 punkten 5 c andra stycket i ändringsdirektivet att artikel 11 punkten 3 i delningsdirektivet inte ska vara tillämplig om webbplatsen gör det möjligt för aktieägarna att under hela den period som bolaget enligt vad nyss sagts håller handlingarna tillgängliga för allmänheten på sin webbplats, ladda ner och skriva ut handlingarna. I det fallet får dock medlemsstaterna föreskriva att bolaget ska göra handlingarna tillgängliga för aktieägarna där bolaget har sitt säte.

Nu berörda bestämmelser i artikel 3 i ändringsdirektivet motsvarar artikel 2 punkten 2 och föranleder samma överväganden och ändringar i 24 kap. om delning som vad som i anledning av den bestämmelsen redovisats och föreslagits i fråga om 23 kap. om fusion, se avsnitt 3.3.

4.3 Styrelsens redogörelse

Bedömning: De ändringar som görs i artiklarna 7 och 8 i delningsdirektivet påkallar inte några ändringar i aktiebolagslagen.

Till underlag för bolagsstämmans beslut ska enligt artikel 7 punkterna 1 och 2 i delningsdirektivet förvaltnings- eller ledningsorganen (vilket i Sverige innebär styrelsen) i vart och ett av de bolag som deltar i delningen upprätta en utförlig skriftlig redogörelse i vilken delningsplanen och särskilt utbytesförhållandet mellan aktierna och grunderna för deras fördelning förklaras och bedöms rättsligt och ekonomiskt. I redogörelsen ska också, i förekommande fall, särskilda värderingssvårigheter anges. Enligt punkten 3 ska i redogörelsen även anges om det för de över-

tagande bolagen har upprättats något sådant utlåtande över apportegendom som avses i artikel 27 punkten 2 i direktiv 77/91/EEG (kapitaldirektivet) och i vilket register utlåtandet ska vara infört.

Artikel 3 punkten 3 i ändringsdirektivet innebär att det i artikel 7 punkten 3 i delningsdirektivet, genom tillägg av orden ”i förekommande fall”, tydliggörs att bestämmelsen är tillämplig endast för det fall medlemsstaterna kräver att ett sådant utlåtande upprättas. Ändringen hänger samman med de ändringar som görs i kapitaldirektivet och som behandlas i kapitel 5. Detsamma gäller den ändring som genom artikel 3 punkten 4 i ändringsdirektivet görs i artikel 8 i delningsdirektivet.

4.4 Särskild redogörelse

Förslag: I aktiebolagslagen bör göras två undantag från skyldigheten att, för det fall en delningsplan upprättas senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats, till planen foga en översiktlig redogörelse för verksamheten och resultatutvecklingen samt för investeringar och förändringar i likviditet och finansiering sedan föregående räkenskapsårs utgång. Det första undantaget bör gälla om bolaget har lämnat en delårsrapport som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och håller rapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om delningsplanen. Det andra undantaget bör gälla om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i delningen samtycker till att en sådan redogörelse inte fogas till delningsplanen.

Enligt artikel 9 i delningsdirektivet ska förutom delningsplanen även vissa andra handlingar hållas tillgängliga för aktieägarna in-

för bolagsstämman beslut om delningsplanen. Till dessa handlingar hör enligt punkten 1 b de i delningen deltagande bolagens årsbokslut och förvaltningsberättelser för de senaste tre räkenskapsåren. Om det senaste årsbokslutet avser ett räkenskapsår som avslutades mer än sex månader före den tidpunkt då delningsplanen upprättades, ska enligt punkten c en särskild redogörelse lämnas, som ska avslutas tidigast den första dagen i den tredje månaden före den tidpunkten. Artikel 3 punkten 5 a i ändringsdirektivet innebär att ett nytt andra stycke införs i artikel 9 punkten 1 i delningsdirektivet av innebörd att en särskild redogörelse inte ska krävas om bolaget offentliggör en halvårsrapport i enlighet med artikel 5 i direktiv 2004/109/EG (öppenhetsdirektivet) och gör den tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen.

Bestämmelsen har sin motsvarighet i artikel 2 punkten 5 i ändringsdirektivet och föranleder samma överväganden och ändringar i 24 kap. om delning som vad som i anledning av den bestämmelsen redovisats och föreslagits i fråga om 23 kap. om fusion, se avsnitt 3.5.

4.5 Beslut om delning

Förslag: I aktiebolagslagen bör införas en bestämmelse av innebörd att en delning kan genomföras utan beslut av bolagsstämma i det överlåtande bolaget, om de övertagande bolagen tillsammans äger alla aktier i det överlåtande bolaget.

I aktiebolagslagen bör införas en bestämmelse av innebörd att en delning kan ske enligt ett förenklat förfarande, om det överlåtande bolaget upplöses, samtliga tillgångar och skulder övergår till två eller flera nya bolag och aktierna i de nya bolagen tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras andel av aktiekapitalet i det överlåtande bolaget.

En delning fordrar enligt artikel 5 i delningsdirektivet godkännande av bolagsstämman. Enligt artikel 6 får dock medlemsstaterna, under vissa angivna förutsättningar, föreskriva att en delning inte behöver godkännas av stämman i övertagande bolag.

Bestämmelserna har i 24 kap. 17 § ABL genomförts på det sättet att delningsplanen ska underställas bolagsstämman i det överlåtande bolaget, och om ägare till minst fem procent av samtliga aktier i ett övertagande bolag begär det, underställas stämman även i det bolaget. Om samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag (en situation som faller utanför direktivets tillämpningsområde) och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen, krävs inte någon stämmobehandling över huvud taget.

Enligt artikel 20 i delningsdirektivet behöver medlemsstaterna inte kräva att delningen beslutas på bolagsstämma i det överlåtande bolaget, om de övertagande bolagen tillsammans äger alla aktier i det överlåtande bolaget och vissa andra villkor är uppfyllda. Det första av dessa villkor är att delningsplanen för vart och ett av de i delningen deltagande bolagen offentliggörs på det sätt som föreskrivs i artikel 4 minst en månad innan delningsförfarandet blir gällande. Det andra villkoret är att alla aktieägare i bolagen i fråga har rätt att minst en månad innan förfarandet blir gällande, hos sitt bolag ta del av de i artikel 9 punkten 1 angivna handlingarna, dvs. delningsplanen och vissa andra handlingar. Det tredje och sista villkoret är att en aktieägarminoritet av viss storlek i det överlåtande bolaget har rätt att få till stånd en bolagsstämmobehandling av saken.

Genom artikel 3 punkten 7 i ändringsdirektivet ändras artikel 20 i delningsdirektivet från att vara fakultativ till att vara tvingande. Vidare utgår det tredje villkoret för bestämmelsens tillämplighet. Det innebär att medlemsstaterna inte får kräva att delningen beslutas på bolagsstämma i det överlåtande bolaget, om de övertagande bolagen tillsammans äger alla aktier i det överlåtande bolaget och det förhåller sig så att delningsplanen för vart och ett av de i delningen deltagande bolagen offentliggörs på det sätt som föreskrivs i artikel 4 minst en månad innan

delningsförfarandet blir gällande samt aktieägare i bolagen i fråga har rätt att minst en månad innan förfarandet blir gällande, hos sitt bolag ta del av de i artikel 9 punkten 1 angivna handlingarna, dvs. delningsplanen och vissa andra handlingar. En bestämmelse av denna innebörd bör tas in i aktiebolagslagen.

Genom artikel 3 punkten 8 i ändringsdirektivet görs två ändringar i artikel 22 i delningsdirektivet. Den ena av dessa ändringar (artikel 3 punkten 8 a) är en redaktionell konsekvensändring, som går tillbaka på artikel 1 punkten 3 i ändringsdirektivet och behandlas i kapitel 5. Den andra ändringen (artikel 3 punkten 8 b) innebär att artikel 22 punkten 5 ändras från att vara fakultativ till att vara tvingande och får en delvis ny innebörd. Medlemsstaterna är nu skyldiga att föreskriva att, om en delning genomförs så att det överlåtande bolaget upplöses och samtliga tillgångar och skulder övergår till två eller flera nya bolag i vilka aktierna tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras rätt till kapitalet i det sistnämnda bolaget, så får delningen genomföras utan att förvaltnings- och ledningsorganen (i Sverige styrelserna) i de bolag som deltar i delningen upprättar någon redogörelse för delningsplanen i enlighet med artikel 7, utan att delningsplanen sakkunniggranskas i enlighet med artikel 8 och utan att, i förekommande fall, en särskild redogörelse upprättas (artikel 9 punkten 1 c). En bestämmelse om ett sådant, förenklat delningsförfarande bör tas in i aktiebolagslagen.

5 Ändringar i kapitaldirektivet – utredarens överväganden

Granskning av fusionsvederlaget

Förslag: I aktiebolagslagen bör klargöras att bestämmelserna om revisorsgranskning i samband med bolagsbildning respektive apportemission inte ska tillämpas om bolaget bildas genom fusion eller delning respektive emissionen sker för att aktierna ska utgöra vederlag vid en fusion eller delning.

I kapitaldirektivet, som utfärdades år 1977 och ska tillämpas på publika aktiebolag, finns bestämmelser om hur ett aktiebolag bildas och hur bolagets kapital bevaras och ändras.

Om aktier, i samband med att bolaget bildas, ska ges ut mot apportegendom så ska enligt artikel 10 punkten 1 i kapitaldirektivet en eller flera oberoende sakkunniga avge ett utlåtande om apportegendomen. I punkten 2 anges vad ett sådant sakkunnigutlåtande ska omfatta och i punkten 3 att utlåtandet ska offentliggöras. Kravet på sakkunnigutlåtande gäller som utgångspunkt även om bolaget bildas genom en fusion, något som blir fallet om fusionen har formen av en kombination. I artikel 23 punkten 4 i fusionsdirektivet föreskrivs emellertid att medlemsstaterna inte behöver tillämpa bestämmelserna i artikel 10 i kapitaldirektivet på den formen av bolagsbildning.

Kravet på sakkunnigutlåtande gäller även när aktier ges ut mot apportegendom i samband med en ökning av bolagets aktiekapital (apportemission). Det framgår av artikel 27 punkten 2 i kapitaldirektivet. Även det kravet gäller som utgångspunkt i en fusionssituation, dvs. när emissionen sker för att i en fusion som har formen av absorption ge ut fusionsvederlag i form av aktier, men i punkten 3 föreskrivs att medlemsstaterna i det fallet inte behöver tillämpa punkten 2.

Skälet till att medlemsstaterna ges möjlighet att i fusions-sammanhang göra undantag från kravet på sakkunnigutlåtande enligt kapitaldirektivet är enkelt uttryckt att fusionsdirektivet i sig kräver ett sakkunnigutlåtande av motsvarande slag inom ramen för fusionsförfarandet. I artikel 10 i fusionsdirektivet föreskrivs nämligen att den av styrelserna upprättade fusionsplanen och i denna särskilt det föreslagna utbytesförhållandet mellan aktierna ska granskas av en eller flera oberoende sakkunniga. Granskningen ska innefatta en kontroll av att fusionsplanen är fullständig och att i planen lämnade sakuppgifter är korrekta, men framför allt av att det föreslagna utbytesförhållandet är rimligt och sakligt grundat. Granskningen ska utmynna i en skriftlig redogörelse till aktieägarna.

Artikel 10 i fusionsdirektivet har sin motsvarighet i artikel 8 i direktivet om gränsöverskridande fusioner och i artikel 8 i delningsdirektivet.

Artikel 1 i ändringsdirektivet innebär att medlemsstaterna får tillåta att aktier ges ut mot betalning med apportegendom utan att det upprättas ett särskilt sakkunnigutlåtande enligt artikel 10 respektive 27 punkten 3 i kapitaldirektivet, under förutsättning att ett sådant utlåtande i stället upprättas i enlighet med fusionsdirektivet eller delningsdirektivet. I anslutning därtill görs två redaktionella ändringar i fusions- respektive delningsdirektivet. Genom artikel 2 punkten 7 i ändringsdirektivet utgår artikel 23 punkten 4 i fusionsdirektivet och genom artikel 3 punkten 4 i ändringsdirektivet utgår artikel 8 punkten 3 i delningsdirektivet.

Kapitaldirektivet genomfördes i svensk rätt genom ändringar i aktiebolagslagen vid mitten av 1990-talet. Artikel 10 i kapital-

direktivet motsvaras av 2 kap. 19 § ABL och artikel 27 punkten 2 i direktivet motsvaras av 13 kap. 8 § ABL. I bestämmelserna görs inte något undantag för det fall bolaget bildas genom en fusion eller delning respektive aktiekapitalet ökas som ett led i en fusion eller delning. I praktiken tillämpas de emellertid inte på det sättet och Bolagsverket kräver inte heller i sin praxis i fråga om fusion och delning revisorsyttranden enligt 2 kap. 19 § eller 13 kap. 8 §.

Vid fusion ersätts i praktiken revisors granskning enligt 2 kap. 19 § ABL respektive 13 kap. 8 § ABL av den granskning som ska ske enligt 23 kap. 11 § ABL och som i sin tur går tillbaka på artikel 10 i fusionsdirektivet. Enligt den bestämmelsen ska för vart och ett av de överlåtande bolagen och, vid absorption, det övertagande bolaget, fusionsplanen granskas av en eller flera revisorer. Granskningen ska vara så omfattande och ingående som god revisions sed kräver. För varje bolag ska revisorn eller revisorerna upprätta ett yttrande över granskningen. Av yttrandena ska det framgå huruvida fusionsvederlaget och grunderna för dess fördelning har bestämts på ett sakligt och korrekt sätt. Det ska också anges vilken eller vilka metoder som har använts vid värderingen av bolagens tillgångar och skulder, resultatet av de tillämpade värderingsmetoderna samt deras lämplighet och vilken vikt som har tillmätts dem vid den samlade bedömningen av värdet på vart och ett av bolagen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen ska anmärkas.

I yttrandena ska det särskilt anges,

1. vid absorption, om revisorerna vid sin granskning har funnit att fusionen medför fara för att borgenärerna i det övertagande bolaget inte ska få sina fordringar betalda, och

2. vid kombination, om de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta.

Inom en månad från upprättandet av fusionsplanen ska det övertagande bolaget eller, vid kombination, det äldsta av de överlåtande bolagen ge in planen med bifogade handlingar däribland revisorernas yttrande till Bolagsverket för registrering i aktie-

bolagsregistret. Bolagsverket kräver inte att det också finns ett revisorsyttrande enligt 2 kap. 19 § eller 13 kap. 8 § ABL.

På motsvarande sätt ersätts vid delning i praktiken revisorsgranskning enligt 2 kap. 19 § ABL respektive 13 kap. 8 § ABL av den granskning som ska ske enligt 24 kap. 13 § ABL och som i sin tur går tillbaka på artikel 8 i delningsdirektivet.

Enligt utredarens mening bör den svenska lagstiftaren ta tillvara de förenklingsmöjligheter för bolagen som direktiven på dessa punkter erbjuder och i likhet med flera andra medlemsstater, exempelvis Danmark, i lagen uttryckligen undanta bolagsbildning genom fusion och delning från tillämpningsområdet för 2 kap. 19 § ABL och kapitalökning som ett led i en fusion och delning från tillämpningsområdet för 13 kap. 8 § ABL. Därigenom får nuvarande praxis i näringslivet och hos Bolagsverket ett klart författningsstöd och dessutom blir det tydligt hur Sverige på denna punkt genomfört de aktuella direktivbestämmelserna.

6 Ikraftträdande

Förslag: De ändringar i aktiebolagslagen som föranleds av ändringsdirektivet bör träda i kraft den 1 juni 2011.

Ändringsdirektivet ska vara genomfört i medlemstaterna senast den 30 juni 2011. Utredaren föreslår att de ändringar som direktivet påkallar i svensk lag träder i kraft den 1 juni 2011.

Enligt utredarens mening är en lämplig ordning att de nya bestämmelserna blir tillämpliga på fusion och delning där fusions- respektive delningsplanen upprättas vid den tidpunkten eller senare. Det är samma ordning för ikraftträdandet som användes exempelvis vid genomförande av det näraliggande ändringsdirektivet 2007/63/EG (prop. 2008/09:56 s. 22). Äldre bestämmelser bör gälla när fusions- respektive delningsplanen upprättats före ikraftträdandet.

7 Konsekvensbeskrivning

Ändringsdirektivet har sin bakgrund i EU-kommissionen arbete för att åstadkomma regelförenklingar för europeiska företag (främst aktiebolag). Kommissionens beräkningar visar att betydande besparingseffekter kan uppnås i näringslivet genom de lättnader som rapporterings- och dokumentationskraven i samband med fusioner och delningar som direktivet innebär. Beräkningarna har emellertid av flera skäl begränsad relevans för svenskt vidkommande.

Det främsta skälet är att fusion och framför allt delning förekommer i mycket begränsad utsträckning i det svenska näringslivet. Av den statistik från Bolagsverket som redovisats i avsnitt 3.2 framgår att de ändringar i de svenska reglerna som påkallas av ändringsdirektivet kan väntas ha betydelse för några tiotal fusioner per år och ännu färre delningar. Det är vidare så att ändringarna i sig torde ha marginell ekonomisk betydelse i de enskilda fallen. De gäller exempelvis befrielsen från att skicka fusionsplanen till aktieägare som begär det och i stället hänvisa aktieägaren till bolagets webbplats. Några ändringar innebär dessutom bara en kodifiering av vad redan uppfattas vara gällande rätt.

Enligt Tillväxtverket är kostnaden för att upprätta en sådan särskild redogörelse som avses i 23 kap. 10 § och som med utredarens förslag under vissa förutsättningar inte längre kommer behöva upprättas i genomsnitt drygt 150 kr per fusion. Några andra kostnadsuppgifter av intresse i sammanhanget finns inte i verkets databas.

I korthet kan sägas att förslagen i enskilda fusionsfall kan innebära vissa besparingar för de berörda bolagen men någon stor besparing för näringslivet som helhet handlar det, med hänsyn till det mycket begränsade antalet fusioner och delningar, inte om.

Förslagen bedöms inte orsaka några kostnader för det allmänna.

Förslagen har inte några andra konsekvenser på de områden som räknas upp i 15 § kommittéförordningen (1998:1474). Inte heller förutses några andra negativa effekter på samhällsfunktioner eller samhällsintressen.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

2 kap.

19 §

I paragrafen föreslås ett nytt *fjärde stycke* vari klargörs att bestämmelsen inte ska tillämpas vid bolagsbildning genom fusion enligt 23 kap. eller delning enligt 24 kap. I de fallen ersätts den i bestämmelsen reglerade revisorsgranskningen vid bolagsbildning av sådan granskning som ska ske enligt 23 kap. 11 § respektive 24 kap. 13 §.

Ändringen går tillbaka på artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.

13 kap.

8 §

I paragrafen föreslås ett nytt *fjärde stycke* vari klargörs att bestämmelsen inte ska tillämpas om aktiekapitalet ökas för att de nyemitterade aktierna ska användas som vederlag i fusion enligt

23 kap. eller delning enligt 24 kap. I de fallen ersätts den i bestämmelsen reglerade revisorsgranskningen vid apportemission av sådan granskning som ska ske enligt 23 kap. 11 § respektive 24 kap. 13 §.

Ändringen går tillbaka på artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.

23 kap.

9 §

I paragrafen föreslås ett nytt *andra stycke* av innebörd att styrelsen i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen genast ska underrätta styrelsen i övriga bolag som deltar i fusionen och som inte har hållit bolagsstämma enligt 15 §, om väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder som har inträffat efter det att fusionsplanen upprättades. Upplýsningsskyldigheten syftar till att ge aktieägarna uppdaterad information om bolagets förmögenhetsförhållanden. Med ”väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder” avses detsamma som i 11 § andra stycket.

Vidare föreslås ett nytt *tredje stycke* av innebörd att andra stycket inte gäller om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till att en sådan underrättelse som där avses inte lämnas. Bestämmelsen har diskuterats i avsnitt 3.3.

Lagen innehåller inte några bestämmelser om hur aktieägarnas samtycke ska komma till uttryck. Det kan exempelvis ske genom att styrelsen eller verkställande direktören muntligen eller skriftligen kontaktar samtliga aktieägare och därefter skriftligen dokumenterar att samtycke lämnats. I vissa fall, t.ex. i bolag med många ägare, kan det i praktiken vara omöjligt att inhämta alla

aktieägares samtycke. Den särskilda bestämmelsen i tredje stycket kan då inte tillämpas.

De föreslagna bestämmelserna, som har sin motsvarighet i 24 kap. 11 andra stycket rörande delning, går tillbaka på artikel 2 punkten 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.

10 §

I paragrafen föreslås ett nytt *fjärde stycke* av vilket framgår att andra och tredje styckena i två fall inte gäller. Det första fallet är om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554) som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och bolaget håller delårsrapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som avses i 15 §. Bestämmelsen ska förstås så att delårsrapporten ska finnas tillgänglig kontinuerligt under perioden i fråga. Det andra fallet är om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt till att en sådan särskild redogörelse som avses i andra stycket inte fogas till fusionsplanen.

Ändringarna går tillbaka på artikel 2 punkten 5 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.

16 §

Paragrafen reglerar styrelsens skyldighet att, om fusionsplanen ska underställas bolagsstämman för godkännande, inför stämman göra fusionsplanen med tillhörande handlingar tillgängliga för aktieägarna. Enligt gällande rätt ska detta ske genom att styrelsen dels ska hålla handlingarna tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte, dels skicka handlingarna till aktieägare som begär det och uppger sin postadress. I *andra stycket* föreslås den ändringen att styrelsen inte behöver skicka handlingarna till aktieägare som begär det, om handlingarna hålls tillgängliga på bolagets webbplats och från denna kan laddas ned och skrivas ut. Styrelsen kan då hänvisa aktieägaren till att hämta informationen från webbplatsen. Kravet på att handlingarna ska kunna laddas ned och skrivas ut, som går tillbaka på EU-direktiv (se nedan) torde bl.a. innebära att det på enkelt sätt ska vara möjligt att skriva ut hela dokumentet.

Det finns givetvis inte något som hindrar att bolaget som en serviceåtgärd, även om informationen finns på webbplatsen, skickar handlingarna till aktieägare som inte har tillgång till Internet. Det får också förutsättas att bolaget, om man inte är beredd att skicka materialet, upplyser om att fusionsplanen och övriga handlingar finns i aktiebolagsregistret och att Bolagsverket mot en avgift tillhandahåller kopior därav.

I *tredje stycket*, som är nytt, åläggs styrelsen att lämna bolagsstämman upplysningar om väsentliga förändringar avseende bolagets tillgångar eller skulder. Bestämmelsen har viss motsvarighet i 24 kap. 16 § rörande delning. Upplýsningsskyldigheten syftar till att ge aktieägarna uppdaterad information om bolagets förmögenhetsförhållanden. Med ”väsentliga förändringar i bolagets tillgångar och skulder” avses detsamma som i 11 § andra stycket. Bestämmelsen är tillämplig i såväl överlåtande som övertagande bolag, under förutsättning att fusionsplanen ska underställas bolagsstämman för godkännande. Vidare föreslås ett nytt *fjärde stycke* av innebörd att andra stycket inte gäller om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i fusionen har samtyckt

till att sådan information som där avses inte lämnas. Bestämmelsen har diskuterats i avsnitt 3.3.

Ändringen i andra stycket går tillbaka på artikel 2 punkten 5 c och ändringarna i tredje och fjärde styckena på artikel 2 punkten 4, båda i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.

24 kap.

12 §

I paragrafen föreslås ett nytt *tredje stycke* av vilket framgår att andra stycket inte gäller i två fall. Det första fallet är om bolaget har lämnat en delårsrapport enligt 9 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554) som omfattar en period om sex månader närmast efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och bolaget håller delårsrapporten tillgänglig hos bolaget minst en månad före dagen för den bolagsstämma som avses i 17 §. Bestämmelsen ska förstås så att delårsrapporten ska finnas tillgänglig kontinuerligt under perioden i fråga. Det andra fallet är om samtliga aktieägare i de bolag som deltar i delningen har samtyckt till att en sådan särskild redogörelse som avses i andra stycket inte fogas till delningsplanen.

Det första undantaget går tillbaka på artikel 3 punkten 5 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar. Det andra undantaget går tillbaka på artikel 10 i rådets direktiv 82/891/EEG (delningsdirektivet). Det

korresponderar med den föreslagna ändringen i 23 kap. 10 §, som behandlats i avsnitt 3.4.

15 a §

Paragrafen, som är ny, går tillbaka på artikel 3 punkten 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar. Den innebär att en delning kan ske enligt ett förenklat förfarande, om två förutsättningar är uppfyllda. För det första ska det handla om en delning där det överlåtande bolaget upplöses och samtliga tillgångar och skulder övergår till två eller flera nya bolag, dvs. bolag som bildas genom delningen. För det andra ska aktierna i de nya bolagen tilldelas aktieägarna i det överlåtande bolaget i förhållande till deras andel av aktiekapitalet i det överlåtande bolaget. En aktieägare som innehar aktier som representerar exempelvis en femtedel av aktierna i det överlåtande bolaget, ska alltså tilldelas en femtedel av aktierna i vart och ett av de övertagande bolagen. Om dessa två förutsättningar är uppfyllda, ska 11 § första stycket och 12-15 §§ inte tillämpas. Det innebär att delningsplanen inte behöver innehålla någon sådan redogörelse för omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av delningens lämplighet för bolagen m.m. som åsyftas i 11 § första stycket, att någon sådan redogörelse eller delårsrapport som åsyftas i 12 § inte behövs även om delningsplanen upprättas senare än sex månader efter utgången av det senaste räkenskapsår för vilket årsredovisning och revisionsberättelse har lämnats och att någon revisorsgranskning enligt 13 § av delningsplanen inte behöver ske. Därmed blir inte heller de kompletterande bestämmelserna om revisorsgranskning i 14 och 15 §§ tillämpliga.

17 §

Paragrafen reglerar bolagsstämmans godkännande av delningsplanen i överlåtande, och under vissa förutsättningar, övertagande bolag.

Enligt *fjärde stycket* ska bestämmelsen inte tillämpas vid delning, där samtliga deltagande bolag är privata aktiebolag och alla aktieägare i bolagen har undertecknat delningsplanen. I enlighet med artikel 3 punkten 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar föreslås att bestämmelsen inte heller ska tillämpas vid delning där de övertagande bolagen äger samtliga aktier i det överlåtande bolaget.

18 §

Paragrafen reglerar styrelsens skyldighet att, om delningsplanen ska underställas bolagsstämman för godkännande, inför stämman göra delningsplanen med tillhörande handlingar tillgängliga för aktieägarna. Enligt gällande rätt ska detta ske genom att styrelsen dels ska hålla handlingarna tillgängliga hos bolaget på den ort där styrelsen har sitt säte, dels ska skicka handlingarna till aktieägare som begär det och uppger sin postadress. I *andra stycket* föreslås den ändringen att styrelsen inte behöver skicka handlingarna till aktieägare som begär det, om handlingarna hålls tillgängliga på bolagets webbplats och från denna kan laddas ned och skrivas ut. Styrelsen kan då hänvisa aktieägaren till att hämta informationen från webbplatsen. Kravet på att handlingarna ska kunna laddas ned och skrivas ut, som går tillbaka på EU-direktiv (se nedan) torde bl.a. innebära att det på ett enkelt sätt ska vara möjligt att skriva ut hela dokumentet.

Det finns givetvis inte något som hindrar att bolaget som en serviceåtgärd, även om informationen finns på webbplatsen,

skickar handlingarna till aktieägare som inte har tillgång till Internet. Det får också förutsättas att bolaget, om man inte är beredd att skicka materialet, upplyser om att delningsplanen och övriga handlingar finns i aktiebolagsregistret och att Bolagsverket mot en avgift tillhandahåller kopior därav.

Ändringen går tillbaka på artikel 3 punkten 5 c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/109/EG av den 16 september 2009 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/109/EG

av den 16 september 2009

om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG, 78/855/EEG och 82/891/EEG och av direktiv 2005/56/EG vad gäller rapporterings- och dokumentationskrav i samband med fusioner och delningar

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 44.2 g,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Vid sitt möte den 8 och 9 mars 2007 enades Europeiska rådet om att den administrativa bördan på företagen bör minskas med 25 % fram till år 2012 för att förbättra konkurrenskraften hos företagen i gemenskapen.
- (2) Bolagsrätten har identifierats som ett av de områden som ålägger företag ett flertal informationskrav, av vilka vissa framstår som föräldrade eller alltför långtgående. Det är därför lämpligt att se över dessa skyldigheter och i förekommande fall minska den administrativa bördan på företagen i gemenskapen till vad som är absolut nödvändigt för att skydda andra berörda parter intressen.
- (3) Räckvidden för rådets andra direktiv 77/91/EEG av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i

syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga ⁽³⁾, och för rådets tredje direktiv 78/855/EEG av den 9 oktober 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om fusioner av aktiebolag ⁽⁴⁾, bör anpassas för att beakta ändringar i finsk bolagsrätt.

- (4) Företags webbplatser och andra webbplatser kan i vissa fall vara ett alternativ till offentliggörande via bolagens register. Medlemsstaterna bör kunna utse de andra webbplatser som företagen kan använda gratis för sådant offentliggörande, exempelvis företagssammanslutningars eller handelskammarens webbplatser eller den centrala elektroniska plattform som nämns i rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen ⁽⁵⁾. I de fall det är möjligt att använda företags webbplatser eller andra webbplatser för offentliggörande av fusions- och delningsplaner och av andra handlingar som ska göras tillgängliga för aktieägare och borgenärer under förfarandet, bör vissa garantier i fråga om webbplatsens säkerhet och handlingarnas äkthet uppfyllas.

- (5) Kraven på offentliggörande av fusionsplanen vid gränsöverskridande fusioner enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar ⁽⁶⁾ bör motsvara de krav som gäller för inhemska fusioner och delningar enligt direktiv 78/855/EEG och rådets sjätte direktiv 82/891/EEG av den 17 december 1982 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om delning av aktiebolag ⁽⁷⁾.
- (6) Medlemsstaterna bör kunna föreskriva att de omfattande rapporterings- och informationskrav i samband med fusioner eller delningar av företag, vilka anges i artikel 9 och artikel 11.1 c i direktiv 78/855/EEG och i artikel 7 och artikel 9.1 c i direktiv 82/891/EEG, inte behöver iaktas om samtliga aktieägare i de företag som berörs av fusionen eller delningen kommer överens om att iakttagande av dessa krav kan undvaras.

⁽³⁾ EGT L 26, 31.1.1977, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 295, 20.10.1978, s. 36.

⁽⁵⁾ EGT L 65, 14.3.1968, s. 8.

⁽⁶⁾ EUT L 310, 25.11.2005, s. 1.

⁽⁷⁾ EGT L 378, 31.12.1982, s. 47.

⁽¹⁾ Yttrande av den 25 februari 2009 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 22 april 2009 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 27 juli 2009.

- (7) Ändringar av direktiven 78/855/EEG och 82/891/EEG som möjliggör en sådan överenskommelse mellan aktieägarna bör inte påverka tillämpningen av systemen för att skydda intressena för de berörda företagens borgenärer eller av de bestämmelser som syftar till att säkerställa att nödvändig information lämnas till anställda i de företagen, samt till offentliga myndigheter, såsom skattemyndigheterna, som kontrollerar fusionen eller delningen i enlighet med befintlig gemenskapsrätt.
- (8) Det är inte nödvändigt att upprätthålla kravet på en redovisning om en emittent vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad offentliggör halvårsrapporter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad⁽¹⁾.
- (9) Ett utlåtande av en oberoende sakkunnig i enlighet med direktiv 77/91/EEG är ofta inte nödvändigt om ett utlåtande av en oberoende sakkunnig som skyddar aktieägarnas och borgenärernas intressen även måste upprättas i samband med fusionen eller delningen. Medlemsstaterna bör därför i dessa fall ha möjlighet att befria företag från rapporteringskravet enligt direktiv 77/91/EEG eller föreskriva att båda utlåtandena får upprättas av samma sakkunniga person.
- (10) Fusioner mellan moderbolag och deras dotterbolag får begränsade ekonomiska effekter för aktieägare och borgenärer i de fall där moderbolagets innehav i dotterbolaget uppgår till 90 % eller mer av aktierna och andra värdepapper som ger rösträtt. Detta gäller även vissa delningar, särskilt när företag delas och nya företag bildas som ägs av aktieägarna i proportion till deras innehav i det företag som delas. I dessa fall bör därför rapporteringskraven enligt direktiven 78/855/EEG och 82/891/EEG sänkas.
- (11) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att minska den administrativa bördan som följer framför allt av offentliggörande- och dokumentationskraven på aktiebolag inom gemenskapen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av dess omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (12) Direktiven 77/91/EEG, 78/855/EEG, 82/891/EEG och 2005/56/EG bör därför ändras i enlighet med detta.
- (13) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽²⁾ uppmantras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt som möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna, samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 77/91/EEG

Direktiv 77/91/EEG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1.1 fjortonde strecksatsen ska ersättas med följande:

— i Finland: julkinen osakeyhtiö/publikt aktiebolag”.

2. I artikel 10 ska följande punkt läggas till:

”5. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa denna artikel på bildandet av ett nytt företag genom en fusion eller delning om ett oberoende sakkunnigutlåtande upprättas om fusions- eller delningsplanen.

Om medlemsstaterna beslutar att tillämpa denna artikel i de fall som avses i det första stycket får de föreskriva att det utlåtande som avses i denna artikel och det oberoende sakkunnigutlåtandet om fusions- eller delningsplanen får upprättas av samma sakkunniga person eller personer.”

3. Artikel 27.3 ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna kan besluta att inte tillämpa punkt 2 om ökningen av det teknade kapitalet sker för att genomföra en fusion, delning eller ett offentligt erbjudande om köp eller byte och i syfte att ersätta aktieägarna i ett bolag som upplöses genom fusionen, delas eller är föremål för det offentliga erbjudandet om köp eller byte.

(1) EUT L 390, 31.12.2004, s. 38.

(2) EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

Vid fusioner och delningar ska medlemsstaterna emellertid endast tillämpa första stycket om ett oberoende sakkunnigutlåtande har upprättats om fusions- eller delningsplanen.

Om medlemsstaterna beslutar att tillämpa punkt 2 vid en fusion eller delning får de föreskriva att det utlåtande som avses i denna artikel och det oberoende sakkunnigutlåtandet om fusions- eller delningsplanen får upprättas av samma sakkunniga person eller personer.”

Artikel 2

Ändringar av direktiv 78/855/EEG

Direktiv 78/855/EEG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1.1 fjortonde strecksatsen ska ersättas med följande:

— Finland: julkinen osakeyhtiö/publikt aktiebolag.”

2. I artikel 6 ska följande stycken läggas till:

”Ett fusionerande företag ska undantas från kravet på offentliggörande i artikel 3 i direktiv 68/151/EEG om företaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska fatta beslut om fusionsplanen och avslutas tidigast vid denna bolagsstämmas slut, kostnadsfritt gör fusionsplanen tillgänglig för allmänheten på sin webbplats. Medlemsstaterna får inte underkasta detta undantag andra krav och begränsningar än sådana som är nödvändiga för att säkerställa webbplatsens säkerhet och handlingarnas äkthet och får endast införa sådana krav och begränsningar i den mån de är proportionella för att uppfylla dessa mål.

Med avvikelse från andra stycket får medlemsstaterna kräva att offentliggörandet sker via den centrala elektroniska plattform som avses i artikel 3.4 i direktiv 68/151/EEG. Medlemsstaterna får alternativt kräva att sådant offentliggörande ska ske på annan webbplats som de har utsett för detta ändamål. Om medlemsstaterna utnyttjar någon av dessa möjligheter ska de se till att det inte tas ut någon särskild avgift från företagen för detta offentliggörande.

Om en annan webbplats än den centrala elektroniska plattformen används ska en hänvisning som ger åtkomst till den webbplatsen offentliggöras på den centrala elektroniska plattformen senast en månad före dagen för bolagsstämman. I denna hänvisning ska även anges vilken dag fusionsplanen offentliggjordes på webbplatsen, och den ska vara

tillgänglig kostnadsfritt för allmänheten. Ingen särskild avgift ska tas ut av företagen för detta offentliggörande.

Förbudet i det tredje och fjärde stycket mot att ta ut en särskild avgift av företaget för ett offentliggörande ska inte påverka medlemsstaternas möjlighet att till företagen överföra kostnader som gäller den centrala elektroniska plattformen.

Medlemsstaterna får kräva att företag ska behålla informationen under en viss period efter bolagsstämman på sin webbplats eller, i förekommande fall, på den centrala elektroniska plattformen eller den webbplats som den berörda medlemsstaten har utsett. Medlemsstaterna får fastställa konsekvenserna av ett tillfälligt avbrott i åtkomsten till webbplatsen eller till den centrala elektroniska plattformen som orsakas av tekniska eller andra faktorer.”

3. I artikel 8 ska följande stycke läggas till:

”Vid tillämpningen av första stycket led b ska artikel 11.2, 11.3 och 11.4 tillämpas.”

4. Artikel 9 ska ersättas med följande:

”Artikel 9

1. Förvaltnings- eller ledningsorganen i vart och ett av de fusionerande bolagen ska upprätta en utförlig skriftlig redogörelse i vilken fusionsplanen och särskilt utbytesförhållandet mellan aktierna förklaras och bedöms från rättslig och ekonomisk synpunkt.

Den redogörelsen ska även ange eventuella särskilda värderingsvägrigheter som har uppkommit.

2. Förvaltnings- eller ledningsorganen i vart och ett av de inblandade företagen ska underrätta bolagsstämman i sitt bolag samt de andra inblandade bolagens förvaltnings- eller ledningsorgan, så att dessa organ kan underrätta sina respektive bolagsstämmor, om alla väsentliga ändringar i tillgångarna och skulderna som har inträffat efter upprättandet av fusionsplanen fram till dagen för den bolagsstämma som ska besluta om fusionsplanen.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att den redogörelse som avses i punkt 1 och/eller den information som avses i punkt 2 inte ska krävas om alla aktieägare och innehavare av andra värdepapper som är förenade med rösträtt i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen har kommit överens om detta.”

5. Artikel 11 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) Leden c och d ska ersättas med följande:

"c) I förekommande fall, en särskild redovisning som ska upprättas tidigast den första dagen i den tredje månaden före den tidpunkt då fusionsplanen upprättades, om det senaste årsbokslutet avser ett räkenskapsår som avslutades mer än sex månader före denna tidpunkt.

d) I förekommande fall, de redogörelser av de fusionerande bolagens förvaltnings- eller ledningsorgan som avses i artikel 9."

ii) Följande stycke ska läggas till:

"Vid tillämpningen av första stycket led c ska en redovisning inte krävas om företaget offentliggör en halvårsrapport i enlighet med artikel 5 i direktiv 2004/109/EG och gör den tillgänglig för aktieägarna i enlighet med denna punkt. Dessutom får medlemsstaterna föreskriva att en redovisning inte krävs om alla aktieägare och innehavare av andra värdepapper som är förenade med rösträtt i vart och ett av de bolag som deltar i fusionen har kommit överens om detta."

b) I punkt 3 ska följande stycke läggas till:

"Om en aktieägare har givit sitt medgivande till att företaget förmedlar information elektroniskt får dessa handlingar skickas via elektronisk post."

c) Följande punkt ska läggas till:

"4. Ett företag ska undantas från kravet att göra de handlingar som avses i punkt 1 tillgängliga där det har sitt säte om företaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska fatta beslut om fusionsplanen och avslutas tidigast vid bolagsstämmans slut, gör dem tillgängliga på sin webbplats. Medlemsstaterna får inte underkasta detta undantag andra krav och begränsningar än sådana som

är nödvändiga för att säkerställa webbplatsens säkerhet och handlingarnas äkthet och får endast införa sådana krav och begränsningar i den mån de är proportionella för att uppfylla dessa mål.

Punkt 3 ska inte vara tillämplig om webbplatsen gör det möjligt för aktieägarna att under hela den period som avses i första stycket i denna punkt ladda ner och skriva ut de handlingar som avses i punkt 1. I detta fall får medlemsstaterna emellertid föreskriva att företaget ska göra dessa handlingar tillgängliga för aktieägarna där det har sitt säte.

Medlemsstaterna får kräva att företag ska behålla informationen under en viss period efter bolagsstämman på sin webbplats. Medlemsstaterna får fastställa konsekvenserna av ett tillfälligt avbrott i åtkomsten till webbplatsen som orsakas av tekniska eller andra faktorer."

6. Artikel 13.2 ska ersättas med följande:

"2. För det ändamålet ska det i medlemsstaternas lagstiftning minst föreskrivas att dessa borgenärer har rätt till betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har sådan säkerhet.

Medlemsstaterna ska fastställa villkor för det skydd som avses i punkt 1 och i första stycket i denna punkt. Medlemsstaterna ska under alla omständigheter se till att borgenärerna har rätt att ansöka hos lämpliga administrativa och rättsliga myndigheter om betryggande säkerhet, under förutsättning att de på ett trovärdigt sätt kan visa att fusionen medför att deras fordringar riskerar att inte gottgöras och att ingen betryggande säkerhet har ställts av företaget."

7. Artikel 23.4 ska utgå.

8. Artikel 24 ska ändras på följande sätt:

a) Andra meningens ska ersättas med följande:

"På ett sådant förfarande ska bestämmelserna i kapitel II tillämpas."

b) Följande mening ska läggas till:

"Medlemsstaterna får emellertid inte införa kraven i artikel 5.2 b, c och d, artiklarna 9 och 10, artikel 11.1 d och e, artikel 19.1 b och artiklarna 20 och 21."

9. Artikel 25 ska ändras på följande sätt:

a) Inledningsfrasen ska ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska inte tillämpa artikel 7 vid de förfaranden som avses i artikel 24 om följande villkor är uppfyllda:"

b) I led b ska den andra meningen utgå.

c) Följande punkt ska läggas till:

"Vid tillämpningen av led b i första stycket ska artikel 11.2, 11.3 och 11.4 tillämpas."

10. Artikel 27 ska ändras på följande sätt:

a) Inledningen ska ersättas med följande:

"Om en fusion sker genom ett förvärv som genomförs av ett bolag som äger minst 90 % av, men inte alla, aktier och andra värdepapper som är förenade med rösträtt på bolagsstämman i det eller de bolag som förvärvas, får medlemsstaterna inte kräva att fusionen godkänns av bolagsstämman i det övertagande bolaget om följande villkor är uppfyllda:"

b) Led b ska ersättas med följande:

"b) alla aktieägare i det övertagande bolaget ska ha rätt att minst en månad före den i led a angivna tidpunkten hos detta bolag där det har sitt säte ta del av de i artikel 11.1 a, b och i tillämpliga fall, c, d, och e angivna handlingarna."

c) Följande stycke ska läggas till:

"Vid tillämpningen av led b i första stycket ska artikel 11.2, 11.3 och 11.4 tillämpas."

11. Artikel 28 ska ändras på följande sätt:

a) Inledningen ska ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska inte upprätthålla kraven i artiklarna 9, 10 och 11 på en sådan fusion som avses i artikel 27 om följande villkor är uppfyllda:"

b) I led c ska följande ord läggas till:

"eller av en administrativ myndighet som utsetts av medlemsstaten för detta ändamål."

c) Följande punkt ska läggas till:

"En medlemsstat behöver inte tillämpa första stycket om denna medlemsstats lagstiftning ger det övertagande bolaget rätt att, utan föregående offentligt uppköperbjudande, kräva att alla innehavare av kvarvarande värdepapper i det eller de företag som ska övertas ska sälja dessa värdepapper till det övertagande företaget före fusionen till ett rimligt pris."

Artikel 3

Ändringar av direktiv 82/891/EEG

Direktiv 82/891/EEG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 4 ska följande stycken läggas till:

"Ett företag som deltar i delningen ska undantas från kravet på offentliggörande i artikel 3 i direktiv 68/151/EEG om företaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om delningsplanen och avslutas tidigast när denna bolagsstämma avslutas, gör delningsplanen tillgänglig på sin egen webbplats, kostnadsfritt för allmänheten. Medlemsstaterna får inte underkasta detta undantag andra krav och begränsningar än sådana som är nödvändiga för att säkerställa webbplatsens säkerhet och handlingarnas äkthet och får endast införa sådana krav och begränsningar i den mån de är proportionella för att uppfylla dessa mål."

Med avvikelse från andra stycket får medlemsstaterna kräva att det offentliggörande som nämns i det stycket ska ske via den centrala elektroniska plattform som avses i artikel 3.4 i direktiv 68/151/EEG. Medlemsstaterna får alternativt kräva att sådant offentliggörande ska ske på annan webbplats som de har utsett för detta ändamål. Om medlemsstaterna

utnyttjar någon av dessa möjligheter ska de se till att det inte tas ut någon särskild avgift från företagen för detta offentliggörande.

Om en annan webbplats än den centrala elektroniska plattformen används ska en hänvisning som ger åtkomst till den webbplatsen offentliggöras på den centrala elektroniska plattformen minst en månad före dagen för bolagsstämman. I hänvisningen ska även anges vilken dag delningsplanen offentliggjordes på webbplatsen, och den ska kostnadsfritt vara tillgänglig för allmänheten. Ingen särskild avgift ska tas ut av företagen för detta offentliggörande.

Förbudet i det tredje och fjärde stycket mot att ta ut en särskild avgift av företag för ett offentliggörande ska inte påverka medlemsstaternas möjlighet att till företagen överföra kostnader som rör den centrala elektroniska plattformen.

Medlemsstaterna får kräva att företaget ska behålla informationen under en viss period efter bolagsstämman på sin webbplats eller, i förekommande fall, på den centrala elektroniska plattformen eller den webbplats som den berörda medlemsstaten har utsett. Medlemsstaterna får fastställa konsekvenserna av ett tillfälligt avbrott i åtkomsten till webbplatsen eller till den centrala elektroniska plattformen som orsakas av tekniska eller andra faktorer."

2. I artikel 6 ska följande stycke läggas till:

"Vid tillämpningen av led b i första stycket ska artikel 9.2, 9.3 och 9.4 tillämpas."

3. Artikel 7.2 andra stycket ska ersättas med följande:

"I förekommande fall ska i redogörelsen även anges om det för de mottagande bolagen har upprättats något sådant utlåtande över apportegendom som avses i artikel 27.2 i direktiv 77/91/EEG och i vilket register utlåtandet ska vara infört."

4. Artikel 8.3 ska utgå.

5. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) Leden c och d ska ersättas med följande:

"c) I förekommande fall, en särskild redovisning som ska avslutas tidigast den första dagen i den tredje

månaden före den tidpunkt då delningsplanen upprättades, om det senaste årsboksutslutet avser ett räkenskapsår som avslutades mer än sex månader före denna tidpunkt.

d) I förekommande fall, de i artikel 7.1 nämnda redogörelserna av förvaltnings- eller ledningsorganen i de bolag som deltar i delningen."

ii) Följande stycke ska läggas till:

"Vid tillämpning av led c i första stycket ska en redovisning inte krävas om företaget offentliggör en halvårsrapport i enlighet med artikel 5 i direktiv 2004/109/EG och gör det tillgängligt för aktieägarna i enlighet med denna punkt."

b) I punkt 3 ska följande stycke läggas till:

"Om en aktieägare har givit sitt medgivande till att företaget använder elektroniska metoder att förmedla information får sådana handlingar skickas via elektronisk post."

c) Följande punkt ska läggas till:

"4. Ett företag ska undantas från kravet på att göra de handlingar som avses i punkt 1 tillgängliga där det har sitt säte om företaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om delningsplanen och avslutas tidigast när bolagsstämman avslutas, gör handlingarna tillgängliga på sin webbplats. Medlemsstaterna får endast underkasta detta undantag sådana krav och begränsningar som är nödvändiga för att säkerställa webbplatsens säkerhet och handlingarnas äkthet och endast i den mån de är proportionella för att uppfylla dessa mål.

Punkt 3 ska inte vara tillämplig om webbplatsen gör det möjligt för aktieägarna att under hela den period som avses i första stycket i denna punkt ladda ner och skriva ut de handlingar som avses i punkt 1. I detta fall får medlemsstaterna emellertid föreskriva att företaget gör dessa handlingar tillgängliga för aktieägarna där det har sitt säte.

Medlemsstaterna får kräva att företag ska behålla informationen på sin webbplats under en viss period efter bolagsstämman. Medlemsstaterna får fastställa konsekvenserna av ett tillfälligt avbrott i åtkomsten till webbplatsen som orsakas av tekniska eller andra faktorer.”

6. Artikel 12.2 ska ersättas med följande:

”2. För det ändamålet ska det i medlemsstaternas lagstiftning åtminstone fastställas att dessa borgenärer ska ha rätt till betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de ekonomiska förhållandena i det delade bolaget och i de bolag till vilka skulderna ska överföras enligt delningsplanen samt om borgenärerna inte redan har sådan säkerhet.

Medlemsstaterna ska fastställa villkor för det skydd som avses i punkt 1 och i det första stycket i denna punkt. Medlemsstaterna ska under alla omständigheter se till att borgenärerna har rätt att ansöka hos lämpliga administrativa och rättsliga myndigheter om betryggande säkerhet, under förutsättning att de på ett trovärdigt sätt kan visa att delningen gör att deras fordringar riskerar att inte gottgöras och att ingen betryggande säkerhet har givits av företaget.”

7. Artikel 20 ska ändras på följande sätt:

a) Inledningen ska ersättas med följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6 ska medlemsstaterna inte kräva att delningen godkänns på bolagsstämma i det bolag som ska delas om de mottagande bolagen tillsammans äger alla aktier i det bolag som ska delas och alla andra värdepapper som ger rösträtt vid bolagsstämmor i det bolag som ska delas, och följande villkor är uppfyllda:”

b) I led b ska den andra meningen utgå.

c) Led c ska utgå.

d) Följande punkt ska läggas till:

”Vid tillämpning av led b i första stycket ska artikel 9.2, 9.3 och 9.4 och artikel 10 tillämpas.”

8. Artikel 22 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 4 ska utgå.

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Medlemsstaterna ska inte tillämpa kraven i artiklarna 7 och 8 och artikel 9.1 c, d och e om aktierna i vart och ett av de nya bolagen tilldelas aktieägarna i det bolag som ska delas i förhållande till deras rätt till kapital i det sistnämnda bolaget.”

Artikel 4

Ändringar av direktiv 2005/56/EG

Direktiv 2005/56/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 6.1 ska följande stycken läggas till:

”Ett fusionerande företag ska undantas från kravet på offentliggörande i artikel 3 i direktiv 68/151/EEG om företaget, under en oavbruten period som inleds minst en månad före dagen för den bolagsstämma som ska besluta om den gemensamma planen för gränsöverskridande fusion och avslutas tidigast när bolagsstämman avslutas, gör den gemensamma planen för sådan fusion tillgänglig på sin egen webbplats, kostnadsfritt för allmänheten. Medlemsstaterna får inte underkasta detta undantag andra krav och begränsningar än sådana som är nödvändiga för att säkerställa webbplatsens säkerhet och handlingarnas äkthet och endast får införa sådana krav och begränsningar i den mån de är proportionella för att uppfylla dessa mål.

Med avvikelse från andra stycket får medlemsstaterna kräva att det offentliggörande som nämns i det stycket ska ske via den centrala elektroniska plattform som avses i artikel 3.4 i direktiv 68/151/EEG. Medlemsstaterna får alternativt kräva att sådant offentliggörande ska ske på annan webbplats som de har utsett för detta ändamål. Om medlemsstaterna utnyttjar någon av dessa möjligheter ska de se till att det inte tas ut någon särskild avgift från företagen för detta offentliggörande.

Om en annan webbplats än den centrala elektroniska plattformen används ska en hänvisning som ger åtkomst till den webbplatsen offentliggöras på den centrala elektroniska plattformen minst en månad före dagen för bolagsstämman. I hänvisningen ska även anges vilken dag den gemensamma planen för gränsöverskridande fusion offentliggjordes på webbplatsen, och den ska vara tillgänglig gratis för allmänheten. Ingen särskild avgift ska tas ut av företagen för detta offentliggörande.

Förbudet i det tredje och fjärde stycket mot att ta ut en särskild avgift av företag för ett offentliggörande ska inte påverka medlemsstaternas möjlighet att till företagen överföra kostnader som rör den centrala elektroniska plattformen.

Medlemsstaterna får kräva att företag ska behålla informationen under en viss period efter bolagsstämman på sin webbplats eller, i förekommande fall, på den centrala elektroniska plattformen eller den webbplats som den berörda medlemsstaten har utsett. Medlemsstaterna får fastställa konsekvenserna av ett tillfälligt avbrott i åtkomsten till webbplatsen eller till den centrala elektroniska plattformen som orsakas av tekniska eller andra faktorer."

2. Artikel 15.2 ska ersättas med följande:

"2. Om en gränsöverskridande fusion genom förvärv genomförs av ett bolag som innehar minst 90 %, men inte alla, aktier och andra värdepapper som ger rösträtt på bolagsstämmor i det eller de bolag som förvärvas, ska utlåtanden av en oberoende sakkunnig eller av oberoende sakkunniga och de handlingar som behövs för en granskning bara krävas i den mån detta fastställs i den nationella lagstiftning som reglerar antingen det förvärvande bolaget eller det bolag som ska förvärvas i enlighet med direktiv 78/855/EEG."

Artikel 5

Översyn

Kommissionen ska fem år efter den tidpunkt som anges i artikel 6.1 se över hur de bestämmelser i direktiven 77/91/EEG, 78/855/EEG, 82/891/EEG och 2005/56/EG som ändrats eller lagts till genom det här direktivet fungerar, särskilt vad avser deras effekt när det gäller att minska företagets administrativa börda, mot bakgrund av vunna erfarenheter av tillämpningen av dem, och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet, vid behov tillsammans med förslag till ytterligare ändringar av de direktiven.

Artikel 6

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 30 juni 2011. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 7

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 8

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 16 september 2009.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

C. MALMSTRÖM

Ordförande

Bilaga 2 Jämförelsetabell

Artikel 1

- 1.1 – inte relevant
- 1.2 – avsnitt 5.1, 2:19 ABL
- 1.3 – avsnitt 5.1, 13:8 ABL

Artikel 2

- 2.1 – inte relevant
- 2.2 – avsnitt 3.3
- 2.3 – avsnitt 3.3
- 2.4 – avsnitt 3.4, 23:9 och 16 ABL
- 2.5 a) – avsnitt 3.5, 23:10 ABL
- 2.5 b) – avsnitt 3.3
- 2.5 c) – avsnitt 3.5, 23:16 ABL
- 2.6 – avsnitt 2.1
- 2.7 – avsnitt 5.1
- 2.8 – avsnitt 3.6
- 2.9 – avsnitt 3.6
- 2.10 – avsnitt 3.6

Artikel 3

3.1 – avsnitt 4.2

3.2 – avsnitt 4.2

3.3 – avsnitt 4.3

3.4 – avsnitt 5.1

3.5 a) – avsnitt 4.4, 24:12 ABL

3.5 b) – avsnitt 4.2

3.5 c) – avsnitt 4.2, 24:18 ABL

3.6 – avsnitt 2.1

3.7 – avsnitt 4.5, 24:17 ABL

3.8 – avsnitt 4.5, 24:15a ABL

Artikel 4

4.1 – avsnitt 3.7

4.2 – avsnitt 3.7

Artiklarna 5–8

Inte relevanta

Departementsserien 2010

Kronologisk förteckning

---

1. Valfrihetssystem hos Arbetsförmedlingen. A.
2. Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. S.
3. Institutet för uppföljning och utvärdering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslag till uppdrag och plattform. S.
4. Utvärdering av överskottsålet. Fi.
5. Upphävande av lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning. IJ.
6. Vissa frågor om vapenlagen. Ju.
7. Kreditvärderingsinstitut. Fi.
8. Fyra aktiebolagsrättsliga frågor. Ju.
9. Effektivare insatser mot ungdomsbrottslighet. Ju.
10. Ny lag om europeiska företagsråd. A.
11. Läkemedel och försäkringsskydd vid personskador. S.
12. Moderniserade regler för avvecklingsystem och finansiella säkerheter. Fi.
13. Genomförande av bestämmelsen om sjukhusundantag. S.
14. De nyanlända och arbetslöshetsförsäkringen, m.m. A.
15. Betyg från årskurs 6 i grundskolan. U.
16. En myndighet för bortförda barn. UD.
17. En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess. Ju.
18. Ny lag om leksakers säkerhet. IJ.
19. Bättre regler för elektroniska kommunikationer. N.
20. Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering. + Lättläst. + Daisy. IJ.
21. Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall. S.
22. Renbeteskonventionen. Jo.
23. Ändringar i Arbetsförmedlingens personuppgiftslag. A.
24. Hyra av lös sak. Ju.
25. Genomförande av rådets rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet. Ju.
26. Överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. Ju.
27. Genomförande av det nya e-penningdirektivet. Fi.
28. Nya kapitel i kulturminneslagen – författningsändringar vid ett svenskt tillträde till Unidroit-konventionen om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt. Ku.
29. Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m. UD.
30. Swedens's fifth national report under the Convention on Nuclear Safety. Swedish implementation of the obligations of the Convention. M.
31. Miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. N.
32. Ändringar i fusions- och delningsdirektiven – förslag till genomförandeåtgärder. Ju.

Departementsserien 2010

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Vissa frågor om vapenlagen. [6]
Fyra aktiebolagsrättsliga frågor. [8]
Effektivare insatser mot ungdomsbrottslighet. [9]
En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess. [17]
Hyra av lös sak. [24]
Genomförande av rådets rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet. [25]
Överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. [26]
Ändringar i fusions- och delningsdirektiven – förslag till genomförandeåtgärder.

Utrikesdepartementet

- En myndighet för bortförda barn. [16]
Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m. [29]

Socialdepartementet

- Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. [2]
Institutet för uppföljning och utvärdering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslag till uppdrag och plattform. [3]
Läkemedel och försäkringsskydd vid personskador. [11]
Genomförande av bestämmelsen om sjukhusundantag. [13]
Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall. [21]

Finansdepartementet

- Utvärdering av överskottsålet. [4]
Kreditvärderingsinstitut. [7]
Moderniserade regler för avvecklingssystem och finansiella säkerheter. [12]
Genomförande av det nya e-penningdirektivet. [27]

Utbildningsdepartementet

- Betyg från årskurs 6 i grundskolan. [15]

Jordbruksdepartementet

- Renbeteskonventionen. [22]

Miljödepartementet

- Swedens's fifth national report under the Convention on Nuclear Safety. Swedish implementation of the obligations of the Convention. [30]

Näringsdepartementet

- Bättre regler för elektroniska kommunikationer. [19]
Miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster. [31]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

- Upphävande av lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning. [5]
Ny lag om leksakers säkerhet. [18]
Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering. + Lättläst. + Daisy. [20]

Kulturdepartementet

- Nya kapitel i kulturminneslagen – författningsändringar vid ett svenskt tillträde till Unidroit-konventionen om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt. [28]

Arbetsmarknadsdepartementet

- Valfrihetssystem hos Arbetsförmedlingen. [1]
Ny lag om europeiska företagsråd. [10]
De nyanlända och arbetslöshetsförsäkringen, m.m. [14]
Ändringar i Arbetsförmedlingens personuppgiftslag. [23]